

МАКЕДОНСКИ ГЛАС

Godina XIV 2006.
ЈУЛИ - СЕПТЕМВРИ
SRPANJ - RUJAN
ЦЕНА 5 КМ

ISSN 1333-7769

БРОЈ

47

Убавините на Македонија

- “Галичката свадба” - обновување на енергијата

“На земјината топка постојат населени места кои, според значењето што го добиле во текот на настаните, се издвојуваат од другите села и градови. На по малку необичен начин тие дејствуваат како да впиле чудна енергија, тие зрачат низ времето со луѓе и со збидувања, што ја бележат епохата

и историјата воопшто.”

Владимир Јовановски

Во богатиот летопис на долгата и макотрпна историја на македонскиот народ, на неговата културна и национална опстојба, Галичник бил и останува еден од неговите највисоки

и најпрепознатливи духовни коти. Сместен во живописната планина Бистра, во срцето на гордата Мијачија, оваа ретко убава и некогаш градски именувана населба со над пет илјади жители, плени со својата непопрекливост и убавина кон вечното, во кое исконскиот човек порив на многу поколенија нашол свое вистинско засолниште.

Местото каде се раѓале и растеле прославени и надалеку познати врвни мајстори и градители на цркви и манастири, резбари, иконописци, фрескосликари, истакнати дејци и преродбеници, учители и духовници, е влог и обележие на националното македонско битие. Да ги споменеме само некои од најзначајните преродбенски заложби на Патренија Зографски (1818-1876), на Ѓорѓија Пулевски (1838-1895) и на Панајот Ѓиноски (1841-1886).

За да се оживеат сеќавањата на големите предци, на минатото, да се соберат и вратат Галичаните, како и другите Мијаџи, да се оживеат домовите и да се оживотворат со нови импулси културните доблести и традиции, секоја година на Петровден (12 јули) се организира празник за очите и душата, со величествените обичаи и ритуали на единствената ГАЛИЧКА СВАДБА. Поради својата специфичност таа влезе и во ризницата на духовните вредности на човештвото и е под заштита на УНЕСКО.

Оваа по 43. пат “одиграна” Галичка свадба, што се случи на 15. и 16. јули годинава во Галичник, беше место на линијата на движење на сите шемахии што задолжително треба да се видат и да бидат видени. Главните јунаци на годинашнава свадба, околу кои се прикажуваат сите традиционални ритуали и адети, беа невестата и зетот ИРЕНА И ТОМИСЛАВ ЛАЗОВИ. Ним им припадна честа за која сонувале (особено Томислав, наследник на едно од најстарите галички семејства), да ја претставуваат метафората на масовните петровденски мијачки свадби, со која печалбарите од Долна земја се враќале во Горна земја, познати како дел од легендата дека зурлите и тапаните од Мијачијата на Петровден се слушале дури до Албанија.

GLASILO ZAJEDNICE MAKEDONACA U REPUBLICI HRVATSKOJ

СПИСАНИЕ НА ЗАЕДНИЦАТА НА МАКЕДОНЦИТЕ ВО РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА

Главна и одговорна уредничка:

МАРИНА АПОСТОЛОВСКА-ВУЈАКЛИЈА

Уредништво:

Компјутерска обработка: Владо Чакмак

Лектура: Марија Георгиева-Петрик

Секретар и коректор: Елизабета Петровска

Редакциски одбор:

Огнен Бојадиски

Јагода Цветичанин

Марко Паризоски

Редакција:

Марко Паризоски - Загреб

Бранка Јањик - Осиек

Ратко Димовски - Пула

Владо Настески - Риека

Мирјана Мајик - Задар

Анка Урдинова Пережа - Сплит

Ovo se glasilo tiska sredstvima iz državnog proračuna RH posredstvom Savjeta za nacionalne manjine pri Vladi RH.

Nakladnik: Zajednica Makedonaca u Republici Hrvatskoj, Zagreb,

Masarykova 16/1

Matični broj: 3805760

Žiro račun: 2340009-1100038804

Tel./Фак: (01) 48 72 655

www.zmurh.hr

e-mail: info@zmurh.hr

За издавачот: Славица Сагадин

Печат: НОНПАРЕЛ д.о.о. Загреб

Насловна страница:

Марко Цепенков

масло на платно

академик Димитар Кондоски

Последна страница:

Браќата Миладиновци

Масло на платно

Родољуб Анастасов

Temeljem odredaba čl. 58. st. 3. Zakona o javnom informiranju RH (N.N. br. 22/1992) novine su prijavljene i registrirane pod br. 421 u Ministarstvu kulture i prosvjete, Sektor informiranja, dana 14.7.1993

Prema mišljenju Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03-1-7-94-01 od 10. svibnja 1994. ova tiskovina je oslobođena plaćanja poreza na promet.

ЗАБЕЛЕШКА: коментарите објавени на страниците на ова списание со потписи на авторите се мислења на истите и не секогаш го одразуваат мислењето на Уредништвото. Уредништвото е одговорно само за текстовите без потпис. Материјалите испратени на нашата адреса стануваат сопственост на списанието, освен ако за тоа претходно е постигната поинаква согласност.

ДА МУ УМРЕ КОЗАТА НА КОМШИЈАТА

Сигурна сум дека сите вие што го читате „Македонски глас“ ја знаете познатата македонска поговорка – ДА МУ УМРЕ КОЗАТА НА КОМШИЈАТА. Што би било ова во превод: ако мене ми цркна козата, тогаш на кошијата да му цркнат двете!!! Старо, прастаро правило за односитите со комшиите, сограѓаните, пријателите...

И денес кога зачекоривме во 21. столетие, кога сакаме да станеме граѓани на светот и членови на Европската унија и НАТО, никако да се „помрднеме“ од ова старо „правило“ на нашите предци. И само се караме, се караме, се караме: ја сум подобар од овој другиот; тој зеде повеќе пари од мене; јас сум поубав-а од него-неа, а тој е поуспешен-а од мене...

До кога?

Зошто сето тоа?

Зарем не можеме поинаку?

Ги полниме страниците и екраните на хрватските медиуми, кои, не без право не обвинуваат дека знаеме само да се караме меѓусебно, па со тоа го запоставуваат сето она убаво што го чиниме во сите наши македонски друштва во Хрватска. А барем во оваа година направивме толку многу убави и вредни манифестации, со кои ја промовиравме Македонија, но и сите активности што ги прават Македонците кои живеат и работат на просторите на Хрватска.

До кога вака Македончиња????

Пружете си ги рацете, закопајте ги секирите на кавгите и продолжете да го играте „Тешкото“, да го пеете „Македонско девојче“ и да се дружите и сакате без оглед на националноста и државјанството.

Само така можеме да продолжиме и понатаму да бидеме најквалитетно национално малцинство во Р. Хрватска.

Со надеж дека во следниот број нема да пишуваме за нашите кавги,

Вашата главна и одговорна уредничка,
Марина Апостоловска - Вујаклија

СТОЈАН РУМЕНОВСКИ, МИНИСТЕР СОВЕТНИК ВО АМБАСАДАТА НА РМ ВО ЗАГРЕБ

Без корен и татковина, сите сме “вејка на ветерот”

М.Г. Г. Руменовски, најнапред кажете ни колку е долга и “полна” Вашата дипломатска кариера?

Руменовски: Па ајде уште во почетокот да го разбиеме постоечкото клише и “фама” на зборот дипломат, односно “дипломатска кариера”. Дипломатската работа е како и секое друго занимање. Можеби малку поспецифична, бидејќи сепак се претставува државата, нејзината политика, внатрешна и надворешна, со притоа целосен ангажман во развојот и унапредување на севкупните политички, економски, културни и други односи и врски со државата во која дипломатот е акредитиран. Секако тука спаѓа и претставувањето на културата, животот, обичаите и традициите на својата држава и народи. Што сакам да кажам - дипломатијата е ангажман и работа, која како и секоја друга, бара соодветно образование, стручност, но и широки општи познавања од сите области и сфери на живеењето, потоа познавање на низа пишани и напишани правила за општо и лично однесување, комуникација со домашните фактори, но исто така и во дипломатскиот кор, а притоа можеби со поголемо чувство за такт и суптилност, особено во комуникацијата. И според мене, секогаш да се има на ум дека сте овде во интерес на својата држава, дека оваа работа е со мандат, што значи треба да ја задржите диоптријата на гледањата на нештата од домашна перспектива, односно работите да ги гледате низ призмата на сопствената држава, нејзиниот интерес и просперитет. Значи да завршам, чесно, одговорно и професионално извршување на своите обврски, сè во интерес на што подобро претставување и промовирање на сопствената држава со сите нејзини национални и државни обележја и интереси.

Така разбирајќи ја дипломатијата, мојата работа во оваа област ја започнав во далечната 1979 година, со преминување на работа (по 4-годишна новинарска работа во РТВ Скопје и 4-годишна работа во тогашниот Сојуз на младина на Македонија) во тогашниот Републички секретаријат за меѓународни односи на Р. Македонија. Посебно ми е задоволство што во историјата на македонската дипломатија ќе остане забележено дека сум еден од пионерите на дипломатијата на независна Република Македонија, бидејќи по формирањето на Министерството за надворешни работи на самостојна и независна Република Македонија, во почетокот на 1993 година бев меѓу првите 5 дипломати кои заминаа во странство, а меѓу дипломатите кои официјално ги отворија првите три Амбасади на независна Македонија во странство. Имено, во февруари 1993 година бев поставен

Пред њистата на Кочо Рацин

за вршител на работите во Амбасадата на РМ во Р. Бугарија, на кое место останав до април 1994 година, кога беше назначен амбасадор, а јас продолжив како советник на Амбасадата до есента 1996 година. Две години потоа бев советник на министерот за надворешни работи и директор на Дирекцијата за пошироко соседство во Министерството. Од март 1998 година до август 2002 година бев постојан вршител на работите во Амбасадата на РМ во Сараево, односно во Босна и Херцеговина. Потоа по 4 години во Министерството, најпрвин како државен советник и раководител на Секторот за аналитика, планирање и истражување, а потоа како помошник министер за иселеништво и МНМ, како што знаете од декември сум поставен за министер советник овде во нашата Амбасада во Р. Хрватска.

М.Г. Вашата сегашна функција е Министер советник во Амбасадата на РМ во РХ, па затоа кажете ни накусо, кој е описот и пописот на работите што ги извршувате на оваа функција?

Руменовски: Патаа функција е највисоко професионално звање во нашето Министерство за надворешни работи и де факто е на ниво на заменик амбасадор што претпоставува непосредна соработка со амбасадорот во извршувањето на сите функции и обврски на Амбасадата. Таквата соработка во нашата Амбасада постои и е добра претпоставка за нашата успешна работа. Според тоа, описот и пописот на работите, како што велите во прашањето, е голем и нема област и работа која оваа функција не ја покрива. Уште кога се има предвид дека нашите ДКП поради финансиските можности не се екипирани со доволен број дипломатски персонал, во такви услови се извршуваат сите работи кои се поставуваат пред Амбасадата, па некогаш и технички и административно-конзуларни, сè во интерес на нормалното функционирање на сите функции на Амбасадата. Значи, функцијата министер советник како и во другите, така и во нашата Амбасада во Загреб, бара целосен и на највисоко ниво стручен и професионален ангажман во унапредувањето на севкупните билатерални односи на политички, економски, културен, образовен и друг план меѓу Р. Македонија и Р. Хрватска и не помал ангажман на полето на заедничкото дејствување и соработка на

двете земји во пристапувањето и членството во ЕУ и НАТО. Имено, искуствата на РХ која веќе ги започна преговорите со ЕУ се мошне значајни за РМ, како земја со кандидатски статус, која исто така наскоро треба да ги започне тие преговори. Составен дел на работата е и живата комуникација со сите министерства и други институции на РХ и секако контактите во дипломатскиот кор. Затоа, иако моето доаѓање во Загреб се совпадна со селењето на Амбасадата во нови простории во што, поради технички причини околу опремувањето, се “изгубија” цели три месеци, моите први активности беа остварување на средби во соодветните сектори во МНРЕИ на РХ и во другите министерства и институции. Исто така, паралелно ги остварив и првите средби со претставниците на Заедницата на Македонците во РХ и на Семакедонската координација на Советите на МНМ во РХ. Се разбира, досега остварив и повеќе средби со мои колеги-министри советници и заменици на амбасадите во другите Амбасади во Р. Хрватска, а во насока на презентирање на нашата земја и нејзините евроатлантски определби. Во секој случај, пред Амбасадата, што значи и пред мене лично, претстојат големи предизвици, голема работа, со голема одговорност и чесност, зошто како истакна и новиот премиер на Р. Македонија, г-динот Никола Груевски, во една од неговите први изјави, дипломатите надвор се единствено во функција на остварувањето на државните и националните цели и интереси, а не на личните интереси.

М.Г. Пред да стапите на оваа одговорна функција бевте советник за иселеништво при МНР. До какви информации за нашата дијаспора дојдовте обавувајќи ја таа функција?

Руменовски: Прво, за првпат во нашето МНР во 2004 година беше формирана посебна организациона единица, Сектор за иселеништво и МНМ и нормално најпрво се зафативме со изработка на еден целосен и сеопфатен регистар-адресар на сите форми на организирање и дејствување на нашата дијаспора во светот, што со големото ангажирање на сите наши амбасади и конзулати во странство и во соработка со Агенцијата за иселеништво, го сработивме за мошне кус период. Потоа, настојувавме Р. Македонија, односно нејзините институции да ги чујат потребите, емоциите и љубовта што нашето иселеништво ги чувствува кон својата матична татковина.

Од контактите со претставниците на разните форми на организирање на нашата дијаспора во светот, научив дека на нив не им е потребна Р. Македонија од материјален аспект, колку што Р. Македонија во таа смисла има потреба од нив. Тие се задоволни да ја имаат моралната поддршка на нивната татковина и главно логистичка помош во нивните активности, посебно во негувањето и презентирањето во нивните втори татковини на македонската култура, обичаи и традиции, потоа во изучувањето на мајчиниот јазик, во задоволувањето на нивните потреби за информирање за сè што се случува во РМ и сл. Секако, РМ досега недоволно го има искористено огромниот интелектуален и економски потенцијал на нашата дијаспора, зошто имаме врвни наши сонародници, посебно од втората и третата генерација, кои се мошне ценети и успешни во политиката, бизнисот, уметноста и културата, а нашата земја недоволно тоа го има искористено. Новата влада најави многу поактивна политика на соработка и комуникација со на-

шата дијаспора, а тоа го потврди и со ангажирањето на познати и успешни наши сонародници во светот во составот на Владиноот кабинет. Инаку, воопшто нашите сонародници во светот се мошне ценети и почитувани како трудољубиви, чесни, каков што всушност е и целиот македонски народ.

Кога зборувам за дијаспората, мислам и на македонското национално малцинство во земјите од непосредното и од поширокото соседство. Иако, во сите нив е различна неговата уставно-политичка и економска положба, битно е дека во сите земји МНМ е сè подобро организирано и станува значаен фактор, кое низ своите активности на културен, образовен и друг план, низ сопствената афирмација ја афирмира и историската, културната и јазичната самобитност на македонскиот народ и нација. Секогаш ќе ми останат во сеќавање реченицата на еден претставник на МНМ во една од соседните земји за време на моите службени контакти во Министерството со претставниците на нашето национално малцинство, а таа гласеше: “Р. Македонија е дрвото, коренот, ние, малцинството и иселеништвото во соседните и во другите земји, сме стеблата, а ако тие се исушат, ќе се исуши и коренот.”

М.Г.: Веќе неколку (девет) месеци сте во Загреб и имавте доволно време да се запознаете со животот и активностите на МНМ во РХ. Кои се Вашите согледувања во врска со нив?

Руменовски: Во овие минати девет месеци Амбасадата имаше и други обврски - многу меѓународни конференции се одржаа во РХ со учество и на делегации на највисоко ниво и од РМ. Но, како што веќе реков, меѓу првите мои средби беа и средбите во Заедницата на Македонците во РХ и во Семакедонската координација на Советите на МНМ во РХ. Иако, многу информации за активностите и животот на МНМ во РХ имав уште пред да дојдам овде поради функцијата што ја вршев во Министерството во Скопје, секако дека добив и нови сознанија како од непосредните средби што ги спомнав, така и преку други формални и неформални контакти што ги имав во овие неколку месеци. Овде студирав, и многу мои тогашни колеги кои останале овде повторно ги сретнав и тие се дел од МНМ во РХ.

Во секој случај, поставени се цврсти и трајни темели на една организираност и дејствување како на невладино, така и на политичко ниво – благодарейќи и на огромната финансиска и друга помош на институциите на РХ, која резултирала со многу активности. Имено, со бројните активности Македонските културни друштва и другите асоцијации и здруженија на Македонците во Р. Хрватска даваат силен придонес како во сопствената афирмација во РХ, така и за афирмација на националниот идентитет и културните вредности, обичаи и традиции на Р. Македонија овде во РХ. Оттука, Амбасадата и натаму својата активност на ова поле ќе ја насочува кон унапредување и остварување на заемно корисна и рамноправна соработка со сите македонски друштва, здруженија, совети на МНМ, македонски православни црковни општини и други асоцијации на Македонците и на другите граѓани со потекло од РМ, кои се регистрирани согласно позитивните прописи на РХ, а кои ги афирмираат севкупните вредности на Р. Македонија во овдешните средини, со што допринесуваат и во севкупниот развој на пријателските односи меѓу двете земји. Секако дека Амбасадата е заинтересирана и

за поголемо единство и во таа смисла треба да се остават на страна некои ситни недоразбирања во одредени МКД и со меѓусебно почитување институционално да се разрешуваат сите прашања и проблеми кои искрснуваат во текот на работењето. Секако, притоа Амбасадата може да советува, да дава сугестии, да помага, но во рамките на нејзините надлежности, но никако со арбитражување, затоа што сите регистрирани друштва дејствуваат согласно со своите програми и статuti, а одговараат пред сопствените органи и институции те каде што се регистрирани.

М.Г.: Како што е познато РХ финансиски ги помага националните малцинства што живеат на нејзината територија. Имате ли некои сознанија дали Р. Македонија планира да обезбеди некои средства за активностите на своето иселеништво, бидејќи постојано слушаме дека тоа е мост за поврзување на нашата татковина со земјите во светот?

Руменовски: Да, познат ми е целокупниот систем на уставно-правниот статус на малцинствата во РХ и модалитетите на нивно финансирање по разни основи и на разни нивоа во РХ. Добро, аналогии не може да се прават, зошто и терминологијата и уставно-правно, регулирањето на оваа материја е инаква во РМ од оваа овде. Пред сè, како што Ви е познато, во РМ малцинствата дури терминологијата во Уставот не се спомнуваат, туку имаме уставна категорија на етнички заедници, при што сите имаат еднаков правен политички статус, со право на политичко организирање, финансирање итн. што не е тема на овој наш разговор. Да не бидам погрешно разбран и сфатен, повторувам, РХ е ретка меѓу земјите кои толку силно и со големи средства ги финансираат активностите на сите национални малцинства, па и на МНМ, во негувањето и афирмацијата на нивниот национален, културен и јазичен идентитет. Но, МНМ не е уставна категорија во РХ. Во Уставот на РХ во делот “Изворни основи” поименито се наброени само десет национални малцинства – Срби, Чеси, Словацки, Италијанци, Унгарци, Евреи, Германци, Австријанци, Украинци, Русини и други, односно, ниту Македонците, ниту Албанците не се спомнати поименито, туку под графата “други”.

Исто така, Македонците, а и Албанците, поименито како национално малцинство не се споменати ниту во Уставниот закон, туку само во Законот за избор на пратеници во Хрватскиот сабор (чл. 16.), кај што се вели “припадниците на албанското, бошњачкото, црногорското, македонското и словенското национално малцинство бираат заеднички

еден пратеник во Саборот”. На вториот дел од Вашето прашање, мислам дека веќе одговорив, но ќе поворам - и досега РМ на одреден начин ги помага активностите на своето иселеништво и национално малцинство, особено на културен и образовен план. Како што реков, новата Влада на чело со премиерот Груевски најави, а веќе и конкретно покажа дека ќе води една многу поактивна политика на комуникација и соработка со нашето иселеништво и МНМ. Мислам дека како и досега, и во иднина Министерството за култура на РМ финансиски ќе помага и финансира многу активности во презентацијата на македонската култура во светот, во што учествуваат и организациите на нашето иселеништво и малцинство. Министерството за образование на РМ пролетва покрената еден проект за анимирање на интересот за изучување на мајчиниот јазик и треба да се очекува засилување на таа помош. Значи, треба да очекуваме зголемување и на конкретната помош во финансиски средства од нашата држава на нашето иселеништво и МНМ, но главно низ разни проекти, а работа и должност на нашата Амбасада овде е од таа помош соодветен дел да добијат и организациите на МНМ во РХ, но и Друштвата овде во кои членуваат припадниците од другите етнички заедници во РМ.

М.Г.: Како се снаоѓате во Загреб и во Р. Хрватска?

Руменовски: Одлично, Р. Хрватска, односно Загреб е град во кој го стекнав моето високо образование на кое сум горд, зошто уште во тоа време Загреб беше средина на критички дух, на висока интелектуалност и култура, што сето тоа јас уште тогаш, како би рекол, го влив и ме водеше во мојот натамошен развој и живот. Но, каков што сум ворк-холичар, еве овие минати месеци нема ден а да не останам во Амбасадата да работам до 18, а некогаш и до 20 часот, често и во саботите, па така сè уште многу работи не сум видел, а како што читам и гледам, во изминативе години толку многу е направено и изградено во Загреб, и во целата Хрватска. Но, се надевам дека и за тоа ќе има време, особено сега кога Амбасадата е зајакната кадровски со уште двајца колеги дипломати.

М.Г.: Кој е приватно Стојан Руменовски?

Руменовски: Па накусно: среќно оженет, татко на две ќерки. Со големо разбирање од сопругата за мојата работа, со која сме од исто место, значи љубов која издржала многу далечини и време. Две ќерки, со кои се гордеам, затоа што се воспитани дека во животот треба сè чесно да се заработи, едната неодамна омажена, и двете со успешни научни и професионални кариери во своите области.

Сосем приватно, ворк-холичар дури и претерано, на кој чесноста и меѓусебното почитување му е на прво место. Животно мото: има Господ и тој гледа сè, не треба никого да потценуваш, но и на никого да не му дозволиш да те навредува, цел живот се учи и животот е најголемо училиште. Личност сум кој ги почитува традициите, изворите на животот, родното огниште, родната татковина, горд на својата националност, патриот кој ги почитува и сите други нации и култури. Сум бил во многу земји и градови, но секогаш кога можам, одам барем еднаш годишно во родното село и шетам по врвовите на мојот Огражден од кој добивам нови инспирации. Без корен и татковина, сите сме “вејка на ветерот”, како што убаво тоа го рекол нашиот современ македонски писател Коле Чашуле.

Марина Апостоловска - Вујаклија

Криза во МКД “Кочо Рацин” Пула

Poštovani,
 s ciljem smirivanja napetosti koja vlada u MKD-u „Kočo Racin“ iz Pule, a radi omogućavanja odvijanja redovitih programskih aktivnosti, Upravni odbor Društva obavještava sve članove Društva i širu zainteresiranu javnost da je g-đa Slavica Saġadin dana 20. srpnja 2006. godine podnijela neopozivu ostavku na funkciju predsjednice Društva, što je Upravni odbor na sjednici dana 13.09.2006. godine i uvažio. U skladu sa Statutom, sve ovlasti u zastupanju društva do održavanja redovite Skupštine Društva prenijete su na potpredsjednicu Tatjanu Prodanov. Izbor novih članova Upravnog odbora, Nadzornog odbora i Suda časti izvršiti će se na redovnoj Skupštini koja će se održati najkasnije do 14. prosinca 2006. godine kad ističe mandat dosadašnjim tijelima društva.

Predsjednik Nadzornog odbora
 Mladen Ferencić, v.r.

Potpredsjednica Upravnog odbora
 Tatjana Prodanov, v.r

Усвоена оставката на претседателката г-ѓа С.Сагадин

Пула: Првите недоразбирања што настапија во МКД “Кочо Рацин” во Пула, а врзани со подготовките и спроведувањето на XI. Денови на македонската култура во Истра, одржани од 24 до 27 мај во Пула, доведоа до низа неофицијални и недокажани обвинувања како во медиумите, така и во непосредната кореспонденција со многу видни и значајни институции и поединци. После тоа се иницираше свикување на вонредно собрание, кои намерно, или по друга причина се спроведуваше на некорктен начин, како што беа посетите на домовите на Македонците и граѓаните од друго етничко потекло во Пула и околината. Со оваа “акција” сите членови согласни за ваков вид промени беа регрутирани на 17 јуни, меѓу кои мал број етнички Македонци и стари членови на МКД “Кочо Рацин”. Но, меѓу 61 потпис на листата, оверена кај нотарот, беа забележени 9 пасоши на мали деца. Сепак, тоа ја “преполни чашата” и претседателката на МКД Славица Сагадин на 20 јули поради многу влошена здравствена состојба поднесе неодложна оставка на функцијата во Друштвото. Со оглед на тоа што вистинските причини за овие активности се од морален и материјален карактер поради зголемените алчности и апетити кон постигнатото со вложените материјални средства од наменските фондови на републиката, жупанијата и градот, активноста на членовите беше насочена кон расчистување на настанатата состојба и изнајдување соодветни решенија, како би се избегнале натамошните субверзивни дејствија на фракциите и самона-

речените лидери. Во таква нездрава клима локалната управа донесе решение за мораториум на сите такви дејствија, до декември, кога ќе се свика Собранието на МКД “Кочо Рацин” и спроведат изборите, темелени врз законските, статутарните норми. На тоа организаторите на овие настани, меѓу нив и неколку членови на Советот на македонското национално малцинство, одговорија не само со отворен граѓански непослух, туку и покренаа иницијатива за натамошно официјално продлабочување на кризата што беше согледано и спречено, но не и санкционирано во Советот. Тоа беше причината што дури во среда 13 септември, Управниот одбор на МКД “Кочо Рацин” на својот редовен состанок во просториите на Друштвото ја усвои оставката на досегашната претседателка г-ѓа. Славица Сагадин, именувајќи ја за вршител на должностите потпретседателката, г-ѓа. Татјана Проданов.

РД

УПРАВЕН ОДБОР НА ЗАЕДНИЦАТА

Загреб: Управниот одбор на Заедницата на Македонците во РХ на 7 октомври 2006 година ја одржа својата 9 седница, на која беа донесени неколку важечки одлуки.

Седницата течеше според изгласаниот дневен ред, а се одлучи следното:

- Во расправата донесена е одлука Заедницата и нејзините Друштва за својата работа и активностите меѓу две седници на Управниот одбор да достават информација во писмен облик во 7 примероци. Со такви информации секое друштво ќе биде запознаето со активностите на другите, а сè со цел на меѓусебна соработка.

- Разгледана е новостанатата состојба во Заедницата. Изнесени се забелешки за работата на претседателката г-ѓа Славица Сагадин и потпретседателот г. Никола Гроздановски во оваа година. На Никола Гроздановски му е дадена забелешка дека како потпретседател на Заедницата во своите одлуки не ги почитувал законските и статутарните норми, што членовите на УО не ја прифатија.

Г-ѓа Славица Сагадин и уште 4 членови на УО на МКД “Кочо Рацин” - Пула, на 5 јули 2006, испратија писмо во кое ги изнесуваат проблемите во работата. Во него пишува “Малиот македонско-хрватски и хрватско македонски речник”, чиј уредник и издавач е професор од Пула, за жал е потполно промашување, не е лексички напишан во духот на современиот хрватски литературен јазик и не ги задоволува потребите на учениците од основните училишта, па ни во детската градинка. Очигледно е дека оваа оценка се однесува на работата на авторите, а не на уредникот. С. Сагадин, како претседател на Заедницата и член на Советот за национални малцинства, не ги бранеше интересите на Заедницата за кои членовите на УО имаа забелешки за нејзината работа. За тие пропусти Управниот одбор, по исцрпна расправа на претседа-

телката на Заедницата и искажа недоверба со 4 гласа “да”, еден “против” и два “воздржани”.

Управниот одбор според Статутот донесе одлука во најкраток можен рок да се свика вонредно Собрание на Заедницата за разрешување на овие проблеми. До тогаш должноста на претседател на Заедницата ќе ја врши потпретседателот Никола Гроздановски.

Во понатамошната работа Управниот одбор го усвои “Извештајот за остварување на програмите и потрошените средства на Заедницата за период од 1. јануари до 30. септември 2006. година”.

Донесена е одлука да се бараат од Советот за национални малцинства за програмите за 2007. г. дополнителни сретства за печатење во боја на целото списание “Македонски глас”.

М. П.

ИЛИНДЕН ВО СПЛИТ

Секоја година околу Илинден во МКД “Македонија” од Сплит врви од активности на нејзините членови, кои имаат само една цел - најголемиот македонски празник Илинден да се одбележи на што подобар начин.

Дека Македонците се почитувано национално малцинство во нашиот град, а и во цела Хрватска, потврди и градоначалникот на Сплит, г. Звонимир Пуљик, кој по повод на Илинден ја прими делегацијата на МКД “Македонија” и лично им го честита празникот. Во знак на благодарност му беше врачен примерок на “Македонско-хрватскиот речник”.

Секое празнување на Македонците во Сплит е проследено со песни и игри, а нашите сонародници се мајстори за правење одлична атмосфера. Најнапред, претседателот на МКД “Македонија”, г. Владимир Апостолски, одржа пригоден говор, во кој ги посочи повеќегодишните стремежи на македонскиот народ за своја самостална држава, неговата крвава и горда борба и значењето на двата Илиндена - Илинденското востание во 1903 година и Првото собрание на АСНОМ во 1944 година.

На фотографијата пренесуваме дел од веселата атмосфера, што траеше долго во ноќта. На наше го-

лемо задоволство, оваа година имавме чест на нашата заедничка прослава да присуствуваат и драгите гости од МКД “Биљана” од Задар.

Текст и фото:
Б. Митревски

ИЛИНДЕН ОДБЕЛЕЖАН И ВО САМОБОР

Самобор: По повод најголемиот празник на македонскиот народ Илинден, во Самобор, кој според традицијата секоја година ги соединува Македонците од Хрватска, во спомен и сеќавање на Кочо Рацин и неговата збирка “Бели мугри”, на 2 август годинава делегација на Заедницата на Македонците во Република Хрватска, на Амбасадата на Република Македонија во Република Хрватска, предводена од амбасадорот г. Махи Несими и на Градското поглаварство на Град Самобор, положи свежо цвеќе на бистата на македонскиот поет и револуционер Кочо Рацин. Веднаш потоа го посети и Самоборскиот музеј, каде се изложени оригиналот од збирката поезија “Бели мугри”, која првпат беше отпечатена во 1939 година токму во Самобор, како и неколку нејзини репринт изданија. По посетата на музејот, на покана од градоначалникот на Самобор, г. Антун Дубравко Филипец, делегацијата оствари работна средба во просториите на Градското поглаварство на Самобор, каде се зборуваше за реактивирањето на соработката меѓу Самобор и Велес, за која уште пред дваесетина години беше потпишана “Повелба за соработка”. Исто така, договорено е во иднина одбележувањето на печатењето на збирката “Бели мугри” да се организира на повисоко ниво и во присуство на делегации на високи државни претставници од двете пријателски земји, кое би било збогатено со содржини како од културен, така и од економски карактер.

Текст и фото:
Е. Петровска

Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб и Семакедонската координација во Р. Хрватска

Загреб: Претседателот на Семакедонската координација во РХ и претседател на Советот на македонското национално малцинство за Град Загреб, г. Анастас Оџаклиески, на 21. јули годинава отпатува во службена посета на Р. Македонија, каде оствари средби со претставници на Министерството за надворешни работи, врзани со заедничките постигнати цели, како и во Министерството за култура, каде е потпишан договор за меѓусебна соработка, односно за финансиски средства за програмските активности на Советот во оваа година, а според јавниот конкурс на тоа министерство. Исто така, е остварена и средба со директорот на Агенцијата за иселеништво на Р. Македонија, при што е договорена понатамошна соработка и преземање инфо-материјал за потребите на Советот и средби со членови на редакцијата на радио емисијата „Глас од татковината“ од сателитската програма на Македонското радио.

На 31 јули, г. Оџаклиески присуствуваше на 26. Семакедонска традиционална погранична средба во Трново, организирана од Заедницата на организациите на етничките Македонци протерани од Грција, а на која присуствуваше и, тогаш, новиот мандатар г. Никола Груевски. Во легендарното Крушево, г. Оџаклиески на Втори август присуствуваше на централната прослава на македонскиот национален празник Илинден.

Г. Оџаклиески на 04 и 05 август 2006 год. присуствуваше на Втората средба на иселениците – радио пријатели, одржана во Струмица. Првиот ден од оваа средба, во хотелот „Сириус“, во организација на Секторот за иселеништво при Министерството за надворешни работи, Агенцијата за иселеништво и Македонското радио – сателитска програма, емисија „Глас од татковината“, се одржа трибина на тема „Иселеништвото и врските со татковината“. Присутните на средбата ги поздравиле градоначалникот на Струмица, г. Зоран Заев. На оваа средба присуствуваа претставници на македонската дијаспора од Австралија, Германија, Шведска, Австрија, Швајцарија, Србија, Грција и Хрватска и тоа, како претставници на македонските асоцијации, но исто така и други истакнати поединци.

По повеќечасовното излагање на оваа важна тема за претставниците од дијаспората, а исто така и за претставниците на македонските власти, средбата продолжи со вториот дел на програмата – весела другарска вечер со директен пренос на Македонското радио во емисијата

„Глас од татковината“, што се слуша на сите континенти во светот.

Вториот ден учесниците на средбата ги посетиле најпознатите манастирски локалитети во Струмичкиот крај од 11. век: манастирот во Водоча, комплексот цркви „Св. Леонтиј“ и манастирот во Вељуса со познатата црква „Св. Богородица Елеуса“.

На покана од Советот на македонското национално малцинство за Град Риека, претставникот на македонското национално малцинство за Приморско –горанска жупанија и МКД „Илинден“ од Риека, г. Оџаклиески присуствуваше на свеченоста по повод одбележувањето на Денот на независноста на Р. Македонија Осми септември, одржана на 9 септември годинава во Риека, каде се остварени средби со членови и со претседателката на Советот на македонското национално малцинство на Град Пула, г-ѓа Олга Ангеловска и со членови на МКД „Кочо Рацин“ од Пула.

Во изминатиот период, г. Никола Гроздановски, член на претседателството на Советот, на 10 јуни присуствуваше на завршната свеченост на првата генерација ученици на Училиштето за негување на македонскиот јазик и култура во Загреб, во ОУ „Никола Тесла“.

Советот продолжи со подготовките за остварување на своите програми планирани до крајот на оваа година. Треба да споменеме дека се работи и на подготовките околу печатењето на билтенот на Советот, чие претставување се планира да се оствари на самата прослава по повод одбележувањето на Денот на Советот, во текот на декември.

Почитувани читатели, на крајот ве потсетуваме дека за нас и нашата работа можете да дознаете и преку нашата Веб страница:

www.makedonci-zagreb.hr

А. Рабузин

ВТОРИ ХРВАТСКО - МАКЕДОНСКИ СРЕДБИ

На 27 март 2006 година во Домот на синдикатите на графичарите во Загреб, се одржаа Вторите хрватско - македонските средби. Организатори беа: Хрватско - македонското друштво на пријателство, Социјал-демократскиот форум на сениорите на Хрватска, Синдикатот на графичките и издавачките дејности на Хрватска и издавачката куќа В.Б.З. од Загреб.

Покрај многубројните посетители, кои ја исполнија Големата сала во Домот, присутни беа: амбасадорот на Република Македонија Махи

Несими, во името на Градското поглаварство на Град Загреб, доградоначалничката Љиљана Кухта, а во името на Синдикатот на графичарите, неговиот претседател Стјепан Колариќ. Програмата ја водеше нашата позната артистка Костадинка Велковска.

Во првиот дел на програмата проф. д-р. Борислав Павловски зборуваше за хрватско - македонското пријателство и културната соработка од втората половина на 19 век до денеска. Ги спомена печатниците на Људевит Гај во Крапина и на Драгутин Шпулер во Самобор, каде е печатена збирката “Бели мугри” на Кочо Рацин, како и големите пријатели на Македонија: Фрањо Рачки, Грга Новак и Јосип Јурај Штросмајер, мецената на Константин Миладинов, историчарот Стјепан Антоњак и диригентот Ловро Матачиќ. Освен нив, спомнати се и многу македонски уметници кои живеат и работат во Хрватска, меѓу кои најпознати се Илија Џувалековски, Ангел Миладинов, Ордан Петлевски, Тома Прошев и многу други.

Потоа беше преставена книгата “Биоетички аспекти на репродукциското здравје” од авторите проф. д-р Добри Филипче, доц. д-р Анте Клобучар и проф. д-р Владимир Камбовски, во издание на В.Б.З. д.о.о. од Загреб, која е одреден доказ за историскиот континуитет на научната и културна соработка. На полето од медицината д-р Анте Клобучар повеќе од дваесет години соработува со медицинските институции во Македонија чиј резултат е македонското издание на оваа книга во 2004 година. Хрватското издание, во превод на проф. Б. Павловски е дополнето од д-р Владимир Камбовски. Книгата ја претставува рецензентите академикот Драго Дрожѓек и проф. д-р Марина Иванишевиќ.

Вториот дел од програмата, со пригоден концерт, го исполнија Женската пејачка група “Езерки” со оркестарот “Седум осмици” од Хрватското - македонско друштво на пријателство и мандолинскиот оркестар на Хрватското графичко музичко друштво “Слога” од Загреб.

М. Паризоски

ЗАПОЧНА НОВАТА УЧЕБНА ГОДИНА

На 16 септември 2006 започна новата учебна година во Училиштето за негување на македонски јазик и култура. Во одделението со наставата продолжуваат 10 ученици. Со почетокот на наставата се очекува запишување и на нови ученици.

Одделенската професорка Деспина Белчовска - Велинска накусо не запозна со содржината на предметите. Покрај изучувањето на македонскиот јазик, учениците ќе учат за историјата на Македонија и македонскиот народ. Предметот географија носи име «Мојата татковина Република Македонија». Од сферата на културата, со посебен предмет, учениците ќе се запознаат со музиката и ликовната уметност на Македонија, културното богатство, врските со светот, туризмот и нејзините убавини. Настава се изведува со меѓусебно дружење и игра на децата и говорење на мајчиниот македонски јазик.

Редакцијата на нашето списание ги повикува своите читатели кои имаат деца од школска возраст да се придружат и ги запишат во нашето училиште. Тоа е во Основното училиште “Никола Тесла”, улица Матечичева 67, населба Пречко. Наставата се изведува во сабота од 11.00 до 14.00 часот.

М. Паризоски

Aktivnosti drugih nacionalnih manjina u R.H.

Šest desetljeća češkog tjednika Jednota

Od 95 godina češkog tiska u Hrvatskoj, tjednik Jednota, čiji je prvi broj izašao 16.3.1946., ove godine slavi šest desetljeća neprekidnog izlaženja, a NIU bogatog izdavačkog programa. Obljetnica je bila obilježena 16. rujna ove godine, okruglim stolom na temu “Tisak i izdavačka djelatnost nacionalnih manjina u Hrvatskoj”, a prije toga je otvorena izložba 60 godina Jednote. Održan je susret s dopisnicima Jednote i promocija knjige pjesama manjinskog autora Antonína Horáka Láška na zápraží.

Saborska zastupnica za češku i slovačku manjinu u RH, Zdenka Čučnil je na okruglom stolu rekla da većina nacionalnih manjina potroši skoro

polovicu novca, koji dobiva iz državne blagajne za tisak, ali i to je nedostatno za redovito izdavanje knjiga i novina.

U okviru proslave je otvorena i izložba fotografija o češkim običajima u okolici Daruvara.

M. Selichar

“ЕЗЕРКИТЕ” ВО РИЕКА

Риека: На 14. јуни 2006 година, во Хрватскиот културен дом на Сушак, а во организација на МКД “Илинден”, беше одржан концерт на кој настапија вокалниот состав “ЕЗЕРКИ” и оркестарот “7/8”. Концертот се одржа во рамките на овогодешните програмски активности за помош од Советот на македонското национално малцинство за Град Риека, како и на Одделот за култура на Град Риека.

“Езерките” и оркестарот, кои работат во составот на Хрватско-македонското друштво од Загреб, формиран е пред десет години, а во 2000 год. и оркестарот “7/8”. Во двочасовната програма се претставија со сплет најубави македонски песни и ора во традиционален и нови начин на интерпретација. На оваа вечер интерпретираа 21 песни и ора, од кои неколку беа проследени со соло пеачи, а песната «Калеш бре Анѓо» ја отпеја гостинката, прославената риечка шансонирка Радојка Шверко. Иако вечерта салата не беше пополнета, во шега диригентот Бруно Урлиќ на крајот на програмата ги претстави изведувачите и рече дека според аплаузот и задоволството на публиката изгледа како салата да е потполно исполнета. Присутните салата ја напуштија задоволни, давајќи им на крајот признание на “Езерките” со повеќеминутен аплауз.

В. Настески

Советите на националните малцинства во Риека: КООРДИНАЦИСКИ СОСТАНОК НА СОВЕТИТЕ

Во ново отворениот деловен простор на македонското малцинство во Риека, на 21 август о. г. се одржа координациски состанок со претставниците од риечките малцински совети. Состанокот е одржан со цел да се иницираат некои нерешени или недоречени проблеми во Советите.

Отворајќи го состанокот претседателот на Координацијата г. Љубо Радовиќ нагласи дека на советите не им се комплетирани и опремени деловните простори, решен статусот на администраторот, како и неговата работен надомест. Во расправата е речено дека до почетокот на септември треба да се достави предлог за финансирање на советите за 2007 година, со цел наведените потреби да се задоволат од градскиот буџет за следната година.

Давчевски во своето излагање ја истакна потребата да се разговара со Советот за националните малцинства во РХ во врска со донесените мерки на семинарот од 17 и 18 март по точката “Мерките за подобрување на положбата на Советите на националните малцинства” одржан во Загреб, а кои се однесуваат за средување на бирачките списоци, проблемот за претставување на националните малцинства во Саборот и локалната самоуправа, како и евентулни измени во Законот за здруженијата, во врска со прашањата за надоместоците за работата на членовите на Советите на седниците.

На состанокот беа предложени и многу други прашања кои се примарни за советите, а беше изнесен и предлогот на бошњачкиот претставник г. Ферхатовиќ да се испита можноста за финансирање на советите од фондот на ОБСЕ (ЕУ), посебно за комплетирање на работните простори со информатичка опрема.

В.Н.

ДЕЦАТА ВО ОДМАРАЛИШТЕТО “ЦВРЧАК” - ДУГА УВАЛА

Риека: Меѓу десетината деца во одмаралиштето “Цврчак” во Дуга Увала крај Пула, од МКД “Илинден” се приклучија 5 дечиња со водителката, г-ѓа Лена Пешун. Ова седмодневно летување под покровителство на Заедницата на Македонците

во Р. Хрватска е прв ваков одмор (а се надеваме не и последен), на кој децата можат, покрај одморот и анимацијата, да научат и нешто македонско. Во разговор со риечкиот водител дознаев дека дружењето на децата им останало во трајно сеќавање.

Водителката Лена исто така беше многу задоволна со детскиот одмор, но предлага во иднина задолжително да се ангажираат и стручни лица и посебно да се акцентира негувањето и учењето на македонскиот јазик.

В.Н.

Кирил Наумов дипломира на Музичката академија

Загреб: Секое дете е гордост на своите родители, но со Кирил Наумов (роден во Скопје, а израснат во Осиек), можеме да се гордееме сите ние Македонци што живееме во Р. Хрватска. Имено, ова младо момче на 28 септември годинава со највисоки оценки дипломира на Музичката академија при хрват-

скиот Универзитет во Загреб. Негов инструмент е виолината, а студиите ги посетуваше кај професорот Марија Чепулик. На двата дипломски концерти тој, во придружба на пијанистката Петра Гилминг, отсвири прекрасна програма, во која се најдоа партитури на Моцарт, Бах, Бетовен...

На Кирил Наумов, кој веќе има настапувано на неколку манифестации во организација на Заедницата на Македонците во Р.Х. му посакуваме понатамошен успех и настапи на домашните и светските концертни сцени.

М.А.В.

Дарко Јовановски на студии по богослужба во Скопје

Задар: Оваа година празникот Илинден го организираше МКД "Илинден" од Риека, па секоја пофалба на организаторите за прекрасното дружење.

Но, на оваа манифестација запеа и членот на МКД "Билјана" од Задар, Дарко Јовановски, сите нас не изненади кога неговиот глас одекна меѓу гостите и посетителите на ова дружење.

Тоа што е уште поинтересно е што Дарко Јовановски деновиве замина во Скопје како прв студент од Хрватска кој ќе го посетува Факултетот за богослужба. Неговата желба да ги студира токму овие студии беше многу голема. Му пожелуваме со успех да го заврши овој факултет, а воедно се благодарваме на Министерството за образование и култура за добиената стипендија за неговите студии во Македонија.

М. М.

Марија Јовановска – најдобар дебитант на фестивалот во Охрид

Задар: Во месец август оваа година во Охрид се одржа 13. Интернационален фестивал "Охридски Трубадури" во концесија на Григор Копров. На фестивалот настапија пејачи од Хрватска, Италија, Србија, Црна Гора, Словенија, Кипар, меѓу кои беше и нашата млада членка Марија Јовановска. Владимир Дојчиновски (музика и аранжман) и текстописецот Ристо Самарџиев за Марија направила квалитетна и

убава песна приспособена кон нејзиниот темперамент и години, а тоа резултираше со голем успех.

На интернационалната вечер Марија со својата спонтаност ги одушеви публиката и италијанскиот жири, кои настапот и песната на Марија ги оценија како најдобри, па така наградата за најдобар деби-тант ја доби нашата Марија.

Во месец октомври Марија ќе настапи и на “Макфест” во Штип, а се надеваме дека нејзините песни и понатаму ќе се слушаат.

МКД “Биљана” од Задар е горда со својата членка и пожелува понатамошен успех.

М.М.

ВО РИЕКА И СПЛИТ ОДБЕЛЕЖАН ДЕНОТ НА ДРЖАВНОСТА

Со свечени приеми и пригодна културно-уметничка програма МКД “Македонија” од Сплит и МКД “Илинден” од Риека, на 8 септември го одбележаа Денот на државноста на Република Македонија.

На приемот на МКД “Илинден” од Риека, одржан во сопствените простории, покрај голем број Македонци присуствуваа и бројни високи гости од градот Риека и жупанијата, како и претставници на организациите на другите малцинства од Риека.

На приемот претседателот на Советот на МНМ во Риека, Михајло Давчевски, говореше за богатата историја на Македонија на патот до стекнувањето на независноста и државноста, по што беше изведена куса пригодна програма.

Присутните ги поздравија и претседателот на Семакедонската координација на Советите на МНМ во РХ, Анастас Оџаклиески, а од името на Амбасадата на РМ во РХ, министер советникот Стојан Руменовски.

МКД “Македонија” од Сплит прием приреди во Европскиот дом во Сплит, со исто така во присуство на голем број Македонци и високи претставници на политичкиот и општествен живот на градот

Сплит и жупанијата. За значењето на 8 септември во богатата македонска историја говореше Владимир Апостолски, претседател на МКД “Македонија”.

За двата приеми информации објавија риечкиот дневник “Нови лист”, како и сплитската “Слободна Далмација”, која во веста информира и за средбата на министерот за надворешни работи на РМ, Антонио Милошоски, со претставниците на МКД “Македонија” и Советот на МНМ за Град Сплит, на која присуствуваше и амбасадорот на Р. Македонија во Р. Хрватска, Махи Несими.

V.A.

Успешна акција за малата Санела

Животот е ПРИЛИКА - искористи ја. Животот е УБАВИНА - одушевувај му се. Животот е СОН - направи го вистински. Животот е ПРЕДИЗВИК - соочи се со него. Животот е ЗАДАЧА - изврши ја. Животот е ИГРА - играј го. Животот е ДРАГОЦЕН - негувај го. Животот е БОГАТСТВО - чувај го. Животот е ЉУБОВ - уживај ја. Животот е ТАЈНА - проникни ја. Животот е ВЕТУВАЊЕ - исполни го. Животот е ТРАГЕДИЈА - фати се со неа во коштец. Животот е АВАНТУРА - охрабри се. Животот е СРЕКА - заслужи ја. Животот е ЖИВОТ - чувај го! (Мајка Тереза)

Овие познати зборови на Мајка Тереза опишуваат само дел од благодарноста на фамилијата на малата Санела од Кочани кон членовите на Македонското културно друштво од Осиек и членовите на културното друштво од Сплит кои се вклучија во хуманитарната акција иницирана од МКД “Браќа Миладиновци” од Осиек. На овој начин им се заблагодаруваме на МКД “Македонија” од Сплит, кое со својата донација овозможи малата Санела да добие слушен апарат кој ќе и помогне да има повесело детство, а да се надеваме дека еден ден ќе може и да се чуе со своите донатори. На сите оние кои со своите прилози и помогнаа на Санела да чуе за првпат звук на синтисајзер, од сè срце им благодариме. Воедно на овој начин ги информираме сите заинтересирани дека сметката под името: Македонско културно друштво „Браќа Миладиновци“ Осиек 2393000-150-130449 е затворена.

АРМ СЕ ПОДГОТВУВА ЗА НАТО

наставните содржини имаат за цел, пред сè, да ги прошират и систематизираат нашите знаења од областа на одбраната и безбедноста. Целта е постигната со високото рамниште на организираноста на училиштето, изборот на врвни универзитетски професори, високи воени старешини на Вооружените сили на РХ и истакнати личности од политичкиот и јавен живот од Хрватска и странство, како предавачи. За мене како старешина на Армијата на Република Македонија значајно беше и разме-

Соработката меѓу нашите две пријателски земји, Хрватска и Македонија, се гледа и на полето на военото образование. На највисокото воено училиште “Бан Јосип Јелачиќ” во Загреб дипломира полковникот на АРМ, Киро ГАЛАЗОВСКИ. Дипломската работа ја одбрани на 13 јуни 2006 година, со што се стекна со највисокото воено образование. Неговата промоција се одржа на 25 јуни 2006 во Вуковар, во рамките на Централната прослава по повод Денот на државноста и 15 - годишнината на Вооружените сили на Република Хрватска.

На големата прослава, со пораката “Со знаење до победа”, се сретнавме со полковникот Галазовски и го замоливме за кус разговор.

МГ: Полковниче Галазовски, претставете им се на нашите читатели.

Галазовски: Роден сум во Пехчево 1957 година. Воена гимназија и Академија завршив во Белград, а високо воено образование стекнав на Воената академија во Скопје. На Високото воено училиште “Бан Јосип Јелачиќ” при Вооружените сили на Република Хрватска во Загреб, се здобив со должноста - заменик на командант на бригада. Оженет сум, татко на две возрасни деца, и живеам во Штип.

МГ: Која е целта на Вашето школување во Хрватска?

Галазовски: Високото воено училиште “Бан Јосип Јелачиќ” е највисоко воено училиште во Република Хрватска. Конципираноста на

на искуства со слушателите од РХ, кои се врвни и искусни старешини, полни со знаење и воено искуство и учесници во војната за одбрана на Република Хрватска.

МГ: Вашата дипломска работа е со современа тема. Која Ви беше идејата за изработка на таа тема?

Галазовски: Мојата дипломска работа е на тема: “Трансформација на Армијата на Република Македонија - според стандардите на НАТО”. Трансформација на вооружените сили не вршат само земјите кандидати за членство, туку и самиот НАТО се трансформира со цел да може да одговори на новите современи закани по мирот и стабилноста во светот. Целта на дипломската работа беше да го претставам постигнатиот напредок во трансформацијата на АРМ и да придонесам за подобро разбирање на континуираната заложба на Република Македонија за постигнување на двете национални цели - членство во НАТО и Европската Унија. Со трансформацијата, Армијата на Република Македонија ќе биде армија од сосема нов вид, армија на новото време.

МГ: Што за Вас значи средбата со председателот на Република Хрватска, г. Стјепан Месиќ при врачувањето на дипломата во Вуковар?

Галазовски: Во текот на животот кај секој човек постојат денови кои се паметат. За мене 25 јуни 2006 година ќе биде еден од тие де-

нови, ден кога го завршив највисокото воено образование во својата воена кариера и од страна на претседателот и Врховниот командант на Вооружените сили на Република Хрватска, Стјепан Месиќ, ја добив дипломата и «златниот прстен». Бев горд што во стројот крај старешините, пред високите лица од воениот и политичкиот живот во Република Хрватска и странство, воениот аташе при амбасадата на Р.М., генералот Драган Андрески, стоев јас, припадник на Армијата на Република Македонија. Ден на кој, покрај останатите гости, присуствуваа и членовите на моето семејство, сопругата и моите деца. Зарем тоа не е прекрасно и возбудливо!

МГ: Кој е Вашиот патен развој во понатамошната воена кариера по завршувањето на највисокото воено образование?

Галазовски: По завршувањето на највисокото воено училиште во Загреб, како прво ќе се вратам во Македонија и, по деветмесечното отсуство, ќе бидам со своето семејство. Сигурно имаме што да си кажеме. За понатамошната кариера ќе одлучуваат моите претпоставени старешини, според потребата на службата.

МГ: Изнесете ги Вашите впечатоци од престојот во Загреб и Република Хрватска?

Галазовски: Во време на школувањето, за време на студиските патувања, имав можност добро да ја запознам Хрватска, од Славонија преку Хрватското Загорје, Лика, Бановина, Истра и Далмација. Краеви со особени знаменитости, што сведочат за културата, уметноста, религијата и историјата на овие простори. Ги запознав и местата од Татковинската војна, каде се водеше одбраната на Република Хрватска.

Загреб е модерен европски град, многу добро организиран, со културни и историски споменици, што го прави политички и културен центар во овој дел на Европа. Убаво место за живеење!

Посебен впечаток ми остави Ријека, во која бев на служба и живеел пред војната. Се сретнав со моите Македонци со кои и јас учествував во формирањето на МКД “Илинден”.

МГ: И за крај на овој наш разговор што би рекле?

Галазовски: Би сакал да им се заблагодарам на сите старешини од Високото воено училиште “Бан Јосип Јелачиќ”, на сите слушате-

ли од мојата генерација, за нивното гостопримство, разбирање, соработка и помош. Се заблагодарувам и на моите претпоставени од АРМ, на воениот аташе на Република Македонија во Република Хрватска, генералот Драган Андрески. Благодарност упатувам и до роднините и пријателите, а пред сè на сопругата, синот и ќерката за нивната несебична поддршка која ми ја упатуваа во текот на школувањето.

Го поздравувам убавиот Загреб и Хрватска. И Македонија има свои убавини. Гостопримството, културните и историските споменици, бистрите води на Охридското, Преспанското и Дојранското Езеро и убавите планини се лек за душата, па затоа повелете посетете нè, нема да згрешите!

Марко Паризоски

Прием на генералот Андрески ВО ЧЕСТ НА ДЕНОТ НА АРМИЈАТА НА МАКЕДОНИЈА

На 17. август годинава во загребскиот хотел “Палас” генералот Андрески, воен аташе на Република Македонија во Хрватска, Словенија и Италија приреди прием по повод 15 годишнината на Армијата на Македонија и денот на нејзиното основање – 18. август. На него присуствуваа претставници на дипломатскиот кор, воени достоинственици и претставници на воените мисии на овие простори, како и повеќе личности од политичкиот живот

Поздравувајќи ги гостите генералот Андрески, меѓу другото, рече:

Hvala vam na vašem odazivu povodom Dana Oružanih snaga Republike Makedonije. U ime ministra obrane Republike Makedonije, načelnika glavnog stožera Armije RM, veleposlanika RM u RH, gospodina Mahija Nesimija i njegove supruge, mene i moje supruge, pozdravljam vas sve ovdje prisutne. Armija Republike Makedonije slavi svoju 15 godišnju obljetnicu. Na dan formiranja raspolagala je isključivo s malom količinom pješačkog oružja Teritorijalne obrane RM, jer je sve ostalo sa sobom ponijela bivša JNA. Naša Armija za ovo kratko razdoblje uspjela se izgraditi u malu, učinkovitu i opremljenu armiju sa suvremenim sredstvima i naoružanjem, kao i educiranim kadrom po NATO standardima. ARM predstavlja ponos makedonskog naroda i ostalih etničkih zajednica koji žive u RM.

To je armija koja rame uz rame s ostalim članicama NATO-a i zemalja EU surađuje u raznim misijama mirovnog karaktera: Afganistan, Irak, Bosna. Republika Makedonija je članica Partnerstva za mir (PFP) i pripadnici ARM aktivno sudjeluju na svim aktivnostima ove asocijacija s ostalim članicama P+P i NATO-a. Članica je SAD-Jadranske povelje gdje s Republikom Albanijom i nama bratskom Republikom Hrvatskom aktivno se priprema za što skoriji ulazak u članstvo NATO-alijanse. Na bilateralnom obrambenom planu surađuje s mnogim zemljama. Posebno bih istaknuo veoma plodnu suradnju s Republikom Hrvatskom i njezinim OS, gdje je već druga generacija časnika OS završila najviše vojne škole OS RH, a kontinuitet na tom i drugim poljima obrambene suradnje sa RH se nastavlja.

Republika Makedonija završila je sve pripreme oko reorganizacije Armije po NATO standardima. Tijekom ove godine, od travnja 2006. godine, ukinut je ročni sastav i prešlo se na profesionalni sastav Armije. Sigurni smo da će nova vlada, koja se ovih dana formirala u RM, produžiti kontinuitet prethodne i dovršiti sve procese koji su poduzeti za što bržu integraciju u EU i NATO Alijansu.

M.A.B.

Македонија одбележува 15 години самостојност

Скопје, 7 септември (МИА) - Република Македонија на 8 Септември одбележува 15 години од успешно спроведениот референдум на кој македонските граѓани се изјаснија за самостојна и суверена држава.

Убедливо мнозинство - 95 отсто од граѓаните што излегоа на референдумот на 8 Септември 1991 година позитивно одговорија на референдумско прашање - Дали сте за самостојна Македонија со право да стапи во иден сојуз на суверени држави на Југославија.

Следен важен чекор во зацврстувањето на државата беше усвојувањето на новиот Устав на 17 ноември 1991 година. Пратениците Албанци во Собранието не го поддржаа новиот Устав, а дел од албанската етничка заедница го бојкотираше и референдумот. Десет години подоцна Уставот беше надополнет по конфликтот во 2001 и потпишувањето на Рамковниот договор.

Државноста на Македонија прва ја призна Република Бугарија, по што следуваа признавања и од Турција, Словенија, Хрватска, Босна и Херцеговина...

Меѓународно-правниот субјективитет на државата дефинитивно беше потврден на 8. април 1993. година кога со акламација во Генералното собрание на Обединетите нации, Македонија беше примена за 181 полноправна членка на Светската организација.

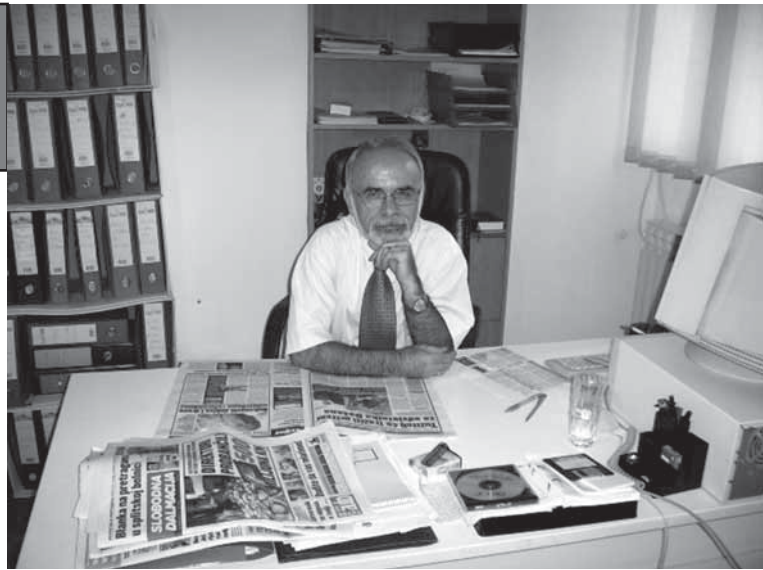
Од неодамна Амбасадата на Р. Македонија во Р. Хрватска, со седиште во Загреб, доби два нови членови. Ви ги претставуваме:

ДАНЧО ПЕТРОВСКИ

Г. Данчо Петровски е роден на 1 јуни 1950 година во Скочивир, општина Битола. Основно и средно образование завршил во Берово, а потоа дипломирал на Факултетот за политички науки на Загребскиот универзитет.

Од 1 август 2006 година г. Петровски е советник во Амбасадата на Р. Македонија во Р. Хрватска, а во негова надлежност, меѓу другото, се и прашањата од сферата на конзуларното работење.

Г. Петровски е оженет со Ѓурѓевка, со која има две деца. Синот Ненад е дипломиран машински инженер, а ќерката Весна е студент на четврта година на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, на групата англиски и шпански јазик.

СНЕЖАНА СПИРИЌ

Снежана Спириќ е родена на 25.10.1970 година во Скопје. Основно и средно образование завршила во Скопје. Во организацијата на државната администрација работи од 1994 година, а во Министерството за надворешни работи од 1996. Работела во Владата на Р.М. – Служба за општи и заеднички работи до 1996 година, а потоа во Министерството за надворешни работи, односно во Конзуларното одделение, кабинетот на државниот секретар и во Кабинетот на министерот за надворешни работи. Од 1 август годинава, г-ѓа Спириќ работи во Амбасадата на Р.Македонија во Р. Хрватска, со седиште во Загреб.

Таа ја врши должноста конзуларно-административен референт при Амбасадата, а нејзин ресор се прашањата за конзуларното работење, финансиите и администрацијата.

Снежана Спириќ е мајка на едно дете и живее со синот Александар, кој сега го посетува осмото одделение во основното училиште “Силвија Страхимир – Кранчевиќ” во Загреб.

М.А.В.

ОД МЕЃУНАРОДНАТА СОРАБОТКА

Конференцијата за регионална соработка во Југоисточна Европа во Загреб

Загреб, 9 септември (МИА) - Регионалната соработка не е замена на евроатлантската интеграција, но ја дополнува, е заклучокот на учесниците во дводневната меѓународна Конференција за регионална соработка во Југоисточна Европа, што се одржа во Загреб.

На конференцијата, која е во рамките на хрватското претседателство на Процесот за соработка во Југоисточна Европа, учествуваа над 150 претставници од Босна и Херцеговина, Албанија, Бугарија, Хрватска, Грција, Македонија, Молдова, Црна Гора, Романија, Србија и Турција, како и претставници од повеќе меѓународни институции, меѓу кои и македонскиот министер за надворешни работи Антонио Милошоски.

- Зацврстувањето на регионалната соработка и европската интеграција се паралелни процеси - посочи специјалниот координатор на Пактот за стабилност во Југоисточна Европа Ерхард Бусек во обраќањето на собирот.

Хрватскиот национален координатор во Процесот, Хидо Бишчевеќ меѓу другото нагласи дека перспективата за членство во ЕУ и во НАТО се покажале во последните години како единствен реален поттик и гаранција за длабоки и трајни промени во регионот.

За американскиот амбасадор во Хрватска Роберт Брадке, Пактот за стабилност имал клучна улога за безбедноста во регионот.

Раководител на Делегацијата на Европската комисија во Хрватска, Венсан Дегерт во обраќањето на Конференцијата потенцира дека подготвеноста на земјите од регионот за членство во ЕУ треба да биде оценувана индивидуално, но нивната соработка во регионот е важен услов.

- Европската комисија е подготвена да учествува во финансирањето на Советот за регионална соработка, но само како кофинансиер - изјави Дегерт.

Македонското знаме 12 часа на најголемиот мост во Нов Зеланд, формирано Друштво на Македонци

Велингтон, 8 септември (МИА) - По повод Денот на независноста на Македонија, на 8 септември, на најголемиот мост во Нов Зеланд - Окланд Харбоур Бриџ 12 часа беше истакнато македонското знаме. Овој настан беше искористен како повод за формирање на Друштвото на Македонци во Нов Зеланд, соопшти денеска Основачкиот совет на Друштвото на Македонци во Нов Зеланд.

Македонското знаме е подарок од Министерството за надворешни работи на Република Македонија, а за неговото обезбедување е заслужен македонскиот амбасадор во Австралија, Виктор Габер, соопшти Друштвото.

Новоформираното Друштво, во соработка со амбасадорот Габер, го организираше истакнувањето на македонското знаме на мостот, во центарот на градот Окланд.

Друштвото усвои Статут, избра органи и постави управа со поддршка на новозеландската влада и македонската амбасада во Канбера. Предвидено е дејноста на Друштвото да се одвива во рамките на заштитата на интересите на македонската заедница во Нов Зеланд, промоција на македонската култура и обичаи, како и обезбедување на благосостојбата на неговите членови. Тековните активности на Друштвото ќе опфаќаат промоција преку приредби, предавања и прослави, како и организирање на библиотека, сè со цел за обединување на традициите поврзани со матичната земја и запознавање на новозеландското општество со македонската култура, обичаи, јазик, национални симболи и празници, и општество. Исто така, Друштвото ќе укажува помош на новодојдените доселеници од македонско потекло во нивното интегрирање во новозеландското општество, ќе собира и издава информации за Нов Зеланд на македонски јазик, и ќе се залага за понатамошно зближување на двете земји, се вели во соопштението на Друштвото на Македонци во Нов Зеланд.

СВЕЧЕНО ОТВОРЕНИ ПРОСТОР НА СОВЕТОТ

По промоцијата на Малиот македонско-хрватски и хрватско-македонски речник, што се одржа во средата на 24 мај во 12 часот во големата сала на Филозофскиот факултет во Пула, вечерните часови беа резервирани за уште еден голем и важен настан, бидејќи во 19 часот беше свеченото отворање на уредените простории на Советот на македонското национално малцинство за Град Пула. Приредбата беше планирана во неколку одделни целини, поредени во вид на одреден Дневен ред, во кој без посебна најава се преминуваше од една во друга содржина. Предводени од Председателката на Советот, д-р Олга Ангеловска, гостите го разгледаа уредениот простор, задржувајќи се во разгледувањето на изложени те експонати во спомен етно одајата, пред сликите на Гоце Делчев и Революционерниот комитет на Крушевската Република. Притоа се даде поглед кон славната епопеја на историското револуционерно ослободително минато на нашата татковина. Со звуците на маримба, средбата ја оплемени матурантот на Средното музичко училиште Тони Перник во присуство на својот задоволен професор и ментор Ведран Војник, кој притоа не извести дека Тони многу успешно пред малку учеников со виртуозна изведба тукушто ја одбранил темата на композицијата за овој инструмент, од М. Петерс **“Yellow after the rain”** која и сега ќе ја отсвири. Така се уверивме во вистинската причина за голема радост на професорот, што под негово водство е створен ваков талентиран музичар на специфични ритмички инструменти, удиралки и маримба. Самиот чин на свеченото отворање го изведе претседателката др. Олга Ангеловска, при што го поздрави доградоначаникот на Пула Господин Фабризио Радин, почитуваните професори д-р Борислав Павловски од Загреб, д-р Људмил Спасов од Скопје, поетите, гостите од Скопје, Бугарија и Грција именувајќи го секој особено, настојувајќи при тоа никој да не изостави. Во тек на својот говор, се осврна на сите проблеми и тешкотии со кои се сретнавме при добивањето и уредувањето на просторите,

риите, при што со ист гест на доследност ја пофали работата на својот сопруг м-р Младен Ферјанчиќ, кој со особен елан и речиси едногодишна работа успеа да ги изврши градежните, водоинсталатерски, керамичарски, како и работите на дизајнирањето и естетското уредување на екстериерот и интериерот на објектот. Со иста систематичност ги пофали останатите заслужни, како и готвачките, што дале свои прилози од традиционалните македонски јадења сукани, месени и слатки делиции, од кои за некои, домашните жители не чуле ни знаеле, па чести

беа прашањата за името и рецептот на јадењето. Таква благодарност им беше искажана на Драгица Слацки, Тања Проданова, Милена Златеска, Виолета Рабасовиќ, Сашка Соломоновска Јаневска, Данче Банковиќ, Марица и Биљана Талевски, Цветанка Довртељ, Нада Руиќ, Клеонки Водник, Живка Свеќаровска, Владо Тимов, Олга Ангеловска и другите, но претседателката Олга, овој пат себе се изостави. Ги пофали и жените што дале придонес издвојувајќи ги везовите, деловите на облеката, употребните предмети, како експонати во опремањето на спомен етно одајата. Исто така настојуваше никого да не го изостави ни заборава, па ги наброји: Фамилијата Бришковски од Ровињ, Марица и Биљана Талевски, Владимир Тимов, Драгица Слацки, Цветанка Довртељ и другите

Р. Димовски

Илинден 2006-та

ЦЕНТРАЛНА
ПРОСЛАВА ВО
“ГОЛУБИЊАК”

- И ОВАА ГОДИНА
НАЦИОНАЛНИОТ
ПРАЗНИК
ИЛИНДЕН
ПРОСЛАВЕН ВО
ОРГАНИЗАЦИЈА НА
МКД “ИЛИНДЕН”
ОД РИЕКА

Текст и фотографии:
Владо Настески

На 29 јули годинава во националниот парк „Голубињак“ во општина Локве во Горски Котар, беше одбележан овогодишниот македонски национален празник Илинден. Чест да ја организира оваа илindenска прослава му припадна на МКД “Илинден” од Риека, а таа беше финансирана од Советот за националните малцинства при Владата на РХ, преку Заедницата на Македонците во Република Хрватска и МКД “Илинден”.

Одбележувањето на стотретата годишнина од востанието, што почна на светиот ден Св. Илија во Крушево, го отвори г. Илија Христовулов, претседател на МКД „Илинден“. Тој ги поздрави присутните седум-осумстотина Македонци и нивните пријатели, меѓу кои беа и гости од Загреб, Осиек, Задар, Пула и многу други градови од Хрватска.

На манифестацијата имаше многу познати личности од политичкиот и културниот живот на Хрватска, а особено беше поздравен амбасадорот на Република Македонија во Република Хрватска, Н.Е. Махи Несими, кој во својот кус поздрав до присутните изрази задоволство што се наоѓа пред толкав број Македонци собрани на едно место во Хрватска и, меѓу другото, рече: “Нема ништо поубаво што може да му се случи на еден амбасадор кога припадни-

ците на неговиот народ се лојални граѓани на државата во која живеат, а денес тоа се случува со Македонците во Хрватска.” Македонците и нивните гости потоа ги поздрави и саборскиот застапник Шемсо Танковиќ, кој во Саборот ги застапува националните маџинства на Бошњаците, Албанците, Словенците и Македонците. Во име на Советот на националните малцинства манифестацијата ја поздрави Зоран Станковиќ, а поздрави од Министерството за просвета и образование на РХ пренесе Мирко Мирковиќ. Началникот на општината Локве, Даворин Џенчиќ, им искажа задоволство на Македонците за доаѓањето и изборот на паркот Голубињак, а претседателот на Туристичката заедница Локве, Миљенко Малнар, на организаторот Илија Христовулов му врачи пригоден подарок. На прославата на Илинден беа присутни и саборскиот пратеник Силвано Хреља, советникот министер во амбасадата на РМ во Хрватска, Стојан Руменовски и многу други. Беа прочитани и телеграмите од претседателите Стјепан Месиќ и Бранко Црвенковски, кои им го честитаа националниот празник на своите граѓани во двете држави.

Како што е вообичаено, вакви и слични собири на Македонците не можат а да не се проследени со програма и национална музика. Оваа година за тоа се погрижија гостите од Прилеп, Културно – уметничко-

Благодарница:

На централната свечена прослава на Денот на Општината и Жупата Локве, меѓу многубројните награди и признанија за придонесот на подобрување на животните прилики на разните подрачја во Општината Локве, меѓу другите и МКД “ИЛИНДЕН” од Риека доби признание за долгогодишна соработка на развијањето и негувањето на меѓунационалните односи. Претседателот на Општинскиот совет, г. Мирко Турукало на Марица Бан, секретарот на “Илинден”, и ја врачи следнава Благодарница:

на програмата голем број од гостите им се придружи, па така, рака до рака - еден до друг, се играше скоро цел ден.

А денот беше како создаден за вакво славење. Паркот “Голубињак” со својата ладовина од високи елки, свежиот воздух и широките простори, овозможуваше од убавината, музиката, песните, игрите и доброто расположение да се создаде целина. Не беше “обврзно” да се биде Македонец, само требаше да се има срце и да се ужива во убавината.

За организирање на прославата на Илинден на ваков собир на едно место заслуга имаат голем број Македонци, но секако најголемиот терет го понесоа неколкумина, кои заслужуваат да бидат споменати. Ги предводи претседателот на “Илинден” г. Илија Христодулов, секретарот на Друштвото г-ѓа Марија Бан, г. Михаило Давчевски,

то друштво “МИРЧЕ АЦЕВ”, кои на повик од МКД “Илинден” од Риека со своја програма настапија во паркот Голубињак. Добрата музика ги “запали” присутните и измами силни аплаузи. Народната музика полна со мелодичност и ритам, прекрасните народни носии, играорците заиграани со полн занос, младост и љубов кон својата татковина, создадоа пригода никој да не остане равнодушен. Затоа и не беше чудно што на крајот

Милан Карашов, Илија Младенов, Сандо Зафиров, Сотир Конески и други.

Голема благодарност за успешната организирана прослава на Илинден упатуваме и од организаторот до општина Локве, град Делнице, град Риека, Шумаријата Локве, карнатата Дргомал и Амбуланта во Делнице, а особено го издвојуваме водителот и персоналот на паркот “Голубињак”.

Наместо крај, можеме само да споме-
неме дека присутните до доцна во денот се забавуваа со убавата музика, бесплатниот грав и пијалок...”Македонија е една и единствена”, можеше да се чуе и од Македонците и од Хрватите, “а никој не е посрекен што како нас има дури две татковини”, како да велеа сите во еден глас.

Ансамбалот “Мирче Ацев” при Тутунскиот комбинат од Прилеп е официјален состав за интерпретација на македонски народни игри и песни. Овој ансамбал е основан и работи од 1947 година.

Нивните игри обилуваат со форми од домашното национално подрачје, суптилност на изразувањето, крајно сложени ритмички движења, молневито брзи промени на кореографските инверзии и се редок пример на духовната манифестација на човекот.

„Мирче Ацев“ во својата досегашна работа покажа видни резултати, особено кога станува збор за културно-уметничкиот живот меѓу работниците на познатиот Комбинат и непосредните тутунопроизводители. Во текот на своето повеќегодишно постоење членовите на овој ансамбал дале околу 2.500 концерти за работниците на Комбинатот, за граѓаните на Прилеп и настапиле на многу фестивали и смотри во Македонија и странство, каде се закитени и со истакнати признанија. Ансамблот досега гостувал скоро на сите континенти во светот и при тоа го презентирал македонскиот фолклор. Значајни успеси на меѓународните фестивали и освоени први места има во: Ланголен - Англија 1969 година, Миделкерке - Белгија 1970 година, Овијато - Шпанија 1970 и 1975 година, Ница - Француска 1978, како и многу други признанија на други фестивали, особено на балканските земји и широм Европа.

Младите момчиња и девојки од ансамблот со силен ентузијазам и голема љубов кон народните ора и песни, верно и автентично, во уметнички стил, на сцената ги

интерпретираат обичаите од историското минато на македонскиот народ, со што се претставија и во паркот Голубињак, но и во Мрзле Водице, каде настапија на 29 јули годинава.

ИМПРЕСИИ:

Разговарајќи со гостите на прославата забележав неколку впечатоци и мислења од присутните Македонци и нивните пријатели и гости за празникот Илинден, кој оваа година беше организиран во паркот “Голубињак” во Горски Котар. Запрашани за нивните впечатоци, од неколку гости ги добив следните изјави:

МИЛЕ МЕЧЕВ, Кореница

Првпат сум на ваков собир и се надевам дека никогаш повеќе нема да го пропуштам. Воодушевен сум и среќен што сум со ваков број Македонци собрани на едно место, кои заедно го одбележуваат нашиов голем празник Илинден. Мои искрени честитки до организаторите.

ПАНАЈОТ КУБУРОВСКИ, Риека

Во прв ред честитка до организаторот. И минатиот пат бев овде. Среќен сум и задоволен што се одржуваат вакви и многу други слични собири и приредби - полезни за сите

нас. Гостите од Македонија ме воодушевија и израдуваа со нивниот извонреден настап, па им упатувам честитки.

BRUNO ROSANDA, Rijeka

Ja sam iz talijanske manjine. Dugogodišnji sam štovatelj i prijatelj Makedonaca. Volim slušati makedonske pjesme, a snažno me dirne kad čujem pjesmu “Kaleš bre Anđo”, posebno je doživljam i draga mi je. Danas sam počašćen što sam vaš gost i ujedno koristim prigodu da vam čestitam vaš veliki blagdan. Posebna čestitka mom velikom i dragom prijatelju Mihailu Davčevskom.

MARIJA ČINČURAK, Osijek

Dopredsjednik sam MKD “Braća Miladinovci” iz Osijeka. U zadnje vrijeme redovito dolazim na sve proslave na ovom području koje organiziraju moji riječki Makedonci. Proslava našeg velikog Ilindena omogućava nam mnoge susrete s Makedoncima koji žive u Hrvatskoj, a iz svakog takvog susreta izlazimo duhovno bogatiji. Ovog puta dovela sam sa sobom prijateljicu da vidi koliko su Makedonci veseli, druželjubivi i koliko se vole. Iz Osijeka nisu došli samo članovi makedonskog društva nego i njihovi prijatelji i ljubitelji makedonske glazbe i kulture.

MILJENKO MALNAR, predsjednik Turističke zajednice općine Lokve

Mi s Makedoncima živimo u kontinuitetu. Pratimo što se događa u Makedoniji, sigurno ne samo makedonski melos, no i život. Mentalitet Makedonaca je vrlo blizak mentalitetu naroda Gorskog Kotara. Vesele ste naravi, temperamentni isto kao i mi te je svako druženje s vama veličanstven doživljaj. Pozvali smo Ansambl “Mirče Acev” iz Prilepa da nam uveliča naš blagdan svete Ane u Mrzlim Vodicama, a kako vidim to čine ovdje u “Golubinjaku” vrlo dobro. Gosti iz Prilepa su izvanredni. Lokvarci i Mrzlovodičani sutra željno očekuju članove Ilindena i glazbu.

MLADEN ČATOVIĆ, planinarsko društvo “Učka”

Zahvaljujem Vam na pozivu kojeg ste nam uputili u Društvo. Odazvali smo se po treći put. Lijepo nam je s vama Makedoncima. Oduševljava me što ste se skupili gotovo iz cijele Hrvatske i organizirali ovakav prekrasan skup. Lijepo je ovdje, gusta šuma, ugodna temperatura, čist zrak, izvanredni folklor, pa i svi ovi koji veselo i razdragano plešu i slave svoj veliki praznik. Čestitka organizatorima, a svim Makedoncima čestitam današnji blagdan.

TIKVEŠ
Specijal Selecton

VINARSKA VIZBA TIKVEŠ AD
Kavadarci – Tel: + 389 43 415 451, Fax: + 389 43 415 451 • Skopje – Tel: 389 2 26 11 248, Fax: + 389 2 26 11 482
e-mail: vvtikves@tikves.com.mk • www.tikves.com.mk

A photograph of a vineyard at sunset, with rows of grapevines stretching into the distance under a warm, orange sky.

Red Wines

MERLOT

CABERNET SAUVIGNON

VRANEC

Four bottles of Tikveš wine are displayed against a white background. From left to right: a bottle of Merlot, a smaller bottle of Pinot Noir, a bottle of Cabernet Sauvignon, and a bottle of Vranec. The labels are white with gold and red accents. The word "Red Wines" is written vertically in a red, cursive font on the left side.

Неодамна на телефонот на нашата Редакција се јави г. Динко Буљат од Земуник Дољи, крај Задар. Едноставно ни рече дека ја обожава Македонија, каде неколкупати престојувал, дури и учествувал во обновата на Скопје по катастрофалниот земјотрес во 1963, па за тоа напишал и една песна. Би му било мило таа негова песна да се објави во “Македонски глас”, но и во некој македонски весник.

Со задоволство му ја исполнуваме неговата желба.

SJEĆANJE NA SKOPJE

*Nitko nije mogao slutiti
da će Skopje zla kob zadesiti,
zanjihat se Vodno, Skopska gora,
Vardar krvav teći sve do mora.*

*Raspukla se zemlja posred grada,
srušili se i ponos i nada,
sevnulo ponajdraže cvijeće
usred ljeta šezdeset i treće.*

*Susreli smo užasne prizore,
jad i čemer, ne može biti gore,
porušeni brojni neboderi,
hotel, banka, Dom armije
– cijeli.*

*I Kale su dali prodrмали,
čitav osta jedino most stari,
krasni luster što u nebo gleda,
sve drugo je bez ikakvog reda.*

*Radili smo skoro mjesec dana
sve poslove s planom i bez plana,
Đorđe Petrov naselje se zvalo,
znalo nas je veliko i malo.*

*U gradu smo prvi zapjevali,
a u Treski žulje ispirali,
zbog umora nismo nikad stali,
za Skopje smo sve od sebe dali.*

*Sad me hrane davne uspomene,
ljubav, ponos na ljude i žene,
mogu shvatit sve promjene nove,
al Skopje me neprestano zove.*

Zemunik, 13. prosinca 2005.

ЗА ТВОЈОТ РОДЕН ДЕН UVIJEK POSTOJI RJEŠENJE

*Денес ќе наминам
во мисли да те видам
твоја желба денес
во око да ти бидам,
смеата твоја
јас да ја слушнам
вечер ќе дојдам
во сон да те гушнам...*

*Ајде замижи сега
и ќе откриеш тајна
во шепотот лесен
што нежно те гали,
јас бдеам над тебе
како ѕвезда сјајна
да уживаш среќна
во нештата мали...*

*Ќе замижам и јас
да видам како зрачиш
само да ти покажам
колку ми значиш,
и никаква далечина
нема да не сопре
образот со усни
бакнеж да го допре...*

Елизабета Петровска

*Kažu - nema nerješivih pitanja,
za sve postoji rješenje
i da se sve može promijeniti.
Kažu da svatko može
djelovati na svoju sudbinu.*

*Kažu i to,
da ako nisi sposoban
učiniti nešto kad treba,
onda si zapravo
i zaslužio da ti je tako – kako ti je!*

*Zato, odvaži se
i učini nešto za sebe,
ne dozvoli da život prolazi mimo tebe,
ne dozvoli da te svlada tuga i bol,
jer - postoji rješenje
- pronadi ga!*

Anka Rabuzin

ВЕТЕРОТ ВО ОТПАНТО

*Овој ветер кој вечерва шепоти
ист е што ме следи
повеќе од педесет години
ми шепоти за залудното пишување –
ништо не се променило
само трае однесувањето на патувањето.
Чие? Моето ли? Или Твоето?
Се правам невешт
знаејќи дека ме издава срамот
и руменилото на лицето
зошто останувам без одговор.
Што да се одговори?
Се менуваат границите,
паѓаат главите,
се раѓаат Царствата;
тој шепоти, а јас
и понатаму пишувам како во тоа
во најмала рака зависи
Спасувањето на Светот.*

Петар Опачиќ

Превод од хрватски: Разме Кумбаровски

Krnjak danas

Nema incidenata, ali ima problema

U Krnjaku nema međunacionalnih incidenata, a doseljeni Hrvati i Srbi povratnici žive podjednako teško, izjavio je načelnik ove kordunaške općine Rade Kosanović u susretu s novinarima medija nacionalnih manjina koji su 9. srpnja posjetili ovu općinu.

Desetak novinara, što onih nacionalnih manjina, što stranih, kao i nekoliko ljudi koji su po svom poslu zainteresirani za međunacionalne odnose, mogli su se upoznati s problemima s kojima se susreće općina, ali i s planovima kako da se ti problemi prevladaju.

Načelnik općine Rade Kosanović naveo je nekoliko osnovnih podataka o ovoj povratničkoj općini, rekavši da na području od 112 kvadratnih kilometara u 17 naselja i pet mjesnih odbora živi 2164 osoba, a od toga 68% Srba i 32% Hrvata, mahom doseljenika iz BiH, Australije i drugih područja Hrvatske.

Da je prije rata i "Oluje" bilo mnogo bolje svjedoče podaci da je u mjestu u dva pogona radilo 500 radnika, a da ih je još 500 odlazilo na posao u Karlovac. U mjestu je djelovala poljoprivredna zadruga koja je bila treća po gospodarskoj snazi u Hrvatskoj, a u školu išlo preko 450 učenika.

Danas je u Krnjaku prosjek starosti domaćinstava preko 50 godina, iako ima i mlađih povratnika, a 252 domaćinstva primaju socijalnu pomoć. U školu ide 170 učenika, a ni jedan profesor ili zaposleni nije iz Krnjaka. U pogoni, šumariji i javnim službama radi oko 70 rad-

nika i to iz Karlovca i Duge Rese, dok zadruga sada zapošljava samo jednog čovjeka, direktora. Kosanović je bio kritičan prema zadruzi koja se temeljem potpisa tri zadrugara obnovila nakon «Oluje» i koja sada živi isključivo od iznajmljivanja prostora od kojih je neke praktički uzurpirala, a neke, kao što je Dom kulture, drži zapuštenim i ne omogućava obnovu iako bi se u njemu skupljali građani na sastancima, a mogli bi se okupljati i članovi pododbora "Prosvjete", Dobrovoljnog vatrogasnog društva ili nogometnog kluba koji se natječe županijskoj ligi. Poljoprivreda nije razvijena onako kako bi mogla biti, a situaciju pogoršava što se preko zadruge ne može nabaviti sjeme, zaštitna sredstva ili gnojivo.

Kosanović je govorio i o povratnicima, ističući da je dobro što im je imovina u potpunosti vraćena, ali da s njezinom obnovom ide teško pa se obnovljene kuće mogu nabrojati na prste jedne ruke.

Jedan od bitnih problema su i krađe stoke koje su se sada prorijedile, pri čemu je Kosanović ukazao i na neodgovarajuću reakciju policije koja je čekala s uviđajem ili oklijevala s uzimanjem izjava oštećenih.

Da općina uz podršku županije i međunarodnih fondova ima i planove razvoja svjedoči podatak da se intenzivno radi na obnovi i izgradnji vodovodne mreže, pa je za drugu fazu koja je u tijeku (potez Krnjak - Budačka rijeka) investirano 1.460.000 kuna, a planira se da 2007. pitanje vodovodne mreže bude u potpunosti riješeno. Za saniranje 30-ak divljih deponija (smeće se odvozi u Karlovac) predviđeno je 367.000 kuna, a ulaže se i u prometnice. Tako će iz fonda EIB2 za obnovu nerazvrstanih puteva biti izdvojeno 2.150.000 kuna, a 20% od tog iznosa izdvojiti će se i od građana, dok je Karlo-

vačka županija izdvojila 800.000 kuna za asfaltiranje 850 metara lokalnih puteva i 650.000 za radove na obnovi mosta. Završava se i izrada dokumentacije za buduću kanalizacijsku mrežu koja bi obuhvatila Krnjak kao općinsko središte, a radovi za to iznosili bi 12.000.000 kuna.

Kad je riječ o provođenju ustavnog zakona o pravim nacionalnih manjina, u općini postoji vijeće srpske nacionalne manjine, pri čemu postoji paradoks da su takva vijeća u sredinama sa srpskom većinom manje aktivna jer se prava zajednice ostvaruju i preko lokalnih tijela vlasti. Konkretno, u Krnjaku je na vlasti SDSS koji ima osam, dok SDP ima 5, a HDZ i HSP po jednog vijećnika. Od 47 srpskih učenika, više od trećine ih polazi dodatnu nastavu srpskog jezika i kulture, kao i vjeronauku, pri čemu je problem termin održavanja satova, bilo da su poslije nastave, bilo da su subotom. Od problema vezanih za školovanje, Kosanović je upozorio i na prijevoz srednjoškolaca u Karlovac jer je mjesečna karta skupa, općina ne može participirati, a županija razgovor o tome planira tek za novu školsku godinu.

U raspravi koju je vodio inicijator posjete, novinar Milan Cimeša, govorili su i predsjednik općinskog vijeća Mirko Božić i potpredsjednik Josip Ljevar iz HDZ-a. On je, složivši se s Kosanovićem da nema incidenata i da postoji suživot i suradnja u mjestu, ipak ocijenio da su

hrvatski doseljenici u teškoj situaciji jer nemaju imovine koja im je ostala u BiH i koja im se ne obnavlja jer žive u Hrvatskoj. Božić je pohvalio spremnost HEP iz Vojnića za radove na elektro-mreži, rekavši da je nekim dijelovima općine mreža dotrajala, pa je napon manji ili dolazi do prekida, Govorio je i o poljoprivredi, rekavši da je 1995. na području općine bilo samo 20 goveda, a da je u zadnjih pet godina stočni fond povećan za 850 goveda, kao i ovaca koje uzgaja jedan broj ljudi.

O manjinskoj samoupravi govorila je zamjenica predsjednika SNV Nada Radović, rekavši da su na području županije od 2003. uz županijsko, osnovana i tri gradska i sedam općinska vijeća, kao i da na području županije ima oko 18.000 Srba ili 11,4%. Srbin povratnik Goran Šaula i useljenik iz Australije Ante Sarić s su novinarima podijelili svoja iskustva bavljenja poljoprivredom.

Govoreći o infrastrukturi, zamjenica načelnika Nada Coha rekla je da na području općine ima četiri ugostiteljska objekta i tri trgovine, kao i da nekoliko domaćinstava živi od iznajmljivanja soba. Božić je naglasio da im je izgradnja autoputa otežala situaciju jer moraju plaćati paušal kao i iznajmljivači na moru, a krevete nikako da popune.

Tekst i foto:
Nenad Jovanović

UPOZNAVANJE NOVINARA

Posjeta Krnjaku i upoznavanje sa situacijom na tom području prva je u nizu sličnih akcija koje će poduzeti Zbor novinara u medijima nacionalnih manjina pri Hrvatskom novinarskom društvu na čelu s v. d. predsjednicom Marinom Apostolovskom Vujaklija.

U posjeti Krnjaku koju je inicirao Milan Cimeša bilo je desetak novinara iz Zagreba i Karlovca, dva suradnika Instituta za migracije i narodnosti, kao i Ilija Krneta, savjetnik u MUP-u u čijem su resoru incidenti na povratničkim područjima i koji je izrazio zadovoljstvo situacijom na tom području. Cimeša je za jesen najavio posjete još nekim višenacionalnim sredinama, prije svega u Karlovačkoj županiji.

Прослава на Свети Наум Охридски

Сплит: Во црквата “Госпа од Ангелите” на 2 јули 2006 године, со света Архијерејска литургија, која ја Богослужеше новоименуваниот Епископ на Македонската Православна Епархија за Европа, Неговото Преосвештенство Епископот Пољански и администратор Европски, господин Пимен, започна прославата на Свети Наум Охридски. На позив на македонскиот свештеник во Р. Х., отец Кирко Велински, на светата литургија присуствуваа голем број верници.

По литургијата бројните верници се собраа во просторите на Македонската Православна Црквена Општина “Свети Наум Охридски”, која тој ден го прослави и својот јубилеј - пет години од формирањето. Господин Пимен ги благослови пченицата и погачата, кои што ги подели на своите следбеници. Сето ова се случуваше во озрачје на традиционалните верски обичаи на Македонската Православна Црква.

Р.Д.

КАНОНИТЕ И ДЕМОКРАЦИЈАТА

Пула: На изборното годишно собрание на МПЦО “Свети Јоаким Осоговски”, што се одржа во просториите на Советот на македонското национално малцинство, по изложените и усвоените извештаи за работата и располагањата на средствата во изминатиот двогодишен период, беше истакната изборната листа на новата структура на МПЦО. Во тој момент, не почитувајќи ги хиерархиските правила и присутноста на свештеникот, во стилот на американските изборни кампањи, настапи до тогашниот Секретар на МПЦО, Орце Стојковски, кој вербално подржуван од неколкумина истомисленици почна со поделба на новите изборни листи, оправдувајќи го овој чин со несогласноста со Председателот на МПЦО, Игор Јаневски. Секако тоа се доживеа како впечаток на неусогласеноста на ставовите, но и на тешкото кршење на вообичаениот ред и односите во Македонската Православна Црква.

Затоа и од присутниот парохиски свештеник, отецот Кирко Велински во тој момент беше подадената рака од нашата Македонска Православна Црква предводена од Поглаварот Охридски и Македонски Патријарх, Неговото Блажество Господин Господин Стефан и Светиот Синод на МПЦ, на Европската Епархија, предводена од Неговото Високопреосвештенство Митрополитот Европски, господин Пимен, кој е и Председател на Советот на Македонската православна црква “Св. Злата Мегленска” во Република Хрватска.

Бидејќи новиот предлог ни изборите не нудеа некои поголеми можности и алтернативи, на демократски пристап се најде солуција со воведување и на овој список во изборната постапка, кај беше усвоен и изгласан.

Според тоа, за председател на МПЦО во Пула е именуван г. Симеон Јаневски, кој го паметиме од вториот изборен мандат кога постигна особени организациски успеси, го зголеми членството и воведо новите пристапи за активностите. Тој список е упатен и до надлежните високи црквени институции на одобрување, за именување на членовите на новоизбраното Председателство и благослов.

Р.Д.

ДЕНОВИ НА РАДОСТ ВО ПУЛА

На 8 септември оваа година, токму на денот, кога Р. Македонија ја прослави 15 годишнината од својата независност, малиот Филип Јаневски наполни 40 дена. По тој повод, парохискиот свештеник отец Кирко Велински, во просториите на МПЦО “Св. Јоаким Осоговски”, ја изврши молитвата за родилка по четириесеттиот ден на Филип и неговата мајка Сашка Јаневска. Во четириесеттиот ден мајката го донесува детето пред светиот храм – “за да го представи пред Господа” (Лука 2, 22).

Утрента на 9 септември, исто така во просториите на МПЦО “Св. Јоаким Осоговски” во Пула, парохискиот свештеник отец Кирко Велински, во присуство на родителите Никола и Снежана Христовски, кумата Виолета Јуван и бројни роднини и пријатели, ја изврши светата тајна крштење на Теодора, Адријан и Маркос Христовски. Радоста на крајот не можеше да се сокрие кај родителите, затоа што тоа беше и нивна должност, но и голема желба на нивните родители. Ангелската насмевка не можеше да се сокрие и кај децата, а задоволството на кумата, која од тој момент им постана духовен родител на Теодора, Адријан и Маркос, не можеше да се опише.

Р. Д.

ИНТЕРПУНКЦИЈА

Наводници („„)”)

Со наводници се одделуваат цитати, т.е. нечии зборови кога се преведуваат онака како што се речени, напишани:

„Мугрите дојдоа во ветрови. Селото оста-на зад ридјето и сега Бригадата искачува по ‘рбет со бели валчести прешлени” – така почнува една глава во романот на Владо Малески.

Преземени фрази и изрази од друг се ставаат меѓу наводници и кога се дел од сопствено кажување:

Мислам дека и „тоа јет наш долг и прао”. А тој „живот кучешки”, како што го нарече Рацин, добро им е познат на нашите татковци.

Пословици и добро познати изрази не се одделуваат со наводници од другиот текст:

Ете, што велат старите, планина со планина се составува, а не човек со човека. Прав како јаже во торба, вели народот.

Меѓу наводници се ставаат зборови употребени со иронија, во значење спротивно од она што го имаат:

И најпосле ете го „јунакот”! – Ја разбравме нивната „слобода” и „демократија”. - И не помина долго: „ослободителите” го покажаа вистинското лице на грабачи и убијци.

Меѓу наводници се ставаат разни клишети-рани, банализирани изрази, потоа зборови необични, архаизирани (од гледиштето на пишуваачот), зборови и изрази преземени од туѓ професионален јазик и сл.:

И токму сега претпријатието доживува невиден „бум”. – И топката „отседна” во мрежата. – Тој им бил „чаушот”.

Грешка е кога се пишуваат со наводници и обични глаголи употребени во пренесени значења: сонцето „се раѓа”, прозорецот „гледа” на улица.

Во принцип, меѓу наводници се ставаат наслови на книги, весници, списанија, лите-

ратурни дела, потоа на друштва, фабрички марки, училишта и др.:

Со Скопје отседнавме во хотел „Скопје”. – Во „Нова Македонија” од понеделникот излезе огласот на нашето претпријатие. – Поминаа неколку „москвичи” и „опели”.

Но, ако од околните зборови точно се знае на што се однесува одноското име (на пр., на спортската страница во весниците имињата на клубовите), тогаш наводниците можат да се испуштат:

Вардар и Силекс играа нерешено во Скопје. Во ноемврскиот број на Разглед ме воодушевија написите во рубриката „О писменех”. Во оваа книга на Иљоски се внесени драмите: Бегалка, Чорбаџи Теодос, Чест и Кузман Капидан.

Полунаводници (‘ ’)

Ако во текстот што е веќе во наводници треба одделен збор или израз пак да се цитира (речен е од друг), тогаш се користат полунаводници:

Заклучокот на авторот е безусловно точен: „Така со ако не само македонското прашање може да се ликвидира ами и целата хисторија може да се преиначи по фантазијата на кого било. Во историјата нема ‘ако било’, ами ‘како било’. И тоа е нејзина врховна мудрост.”

Полунаводниците често се употребуваат и за да се означи значењето на даден збор, поим: средорек ‘место помеѓу ракави на река’; татковство ‘својство на татко’; хомоним ‘збор што гласи исто како некој друг, а има поинакво значење’.

Марија Георгиева-Петриќ,
судски преведувач за македонски јазик

(Според Правописот на македонскиот
литературен јазик, Скопје 1999)

ALKALOID
SKOPJE

Health above all

PHARMACEUTICAL CHEMICAL COSMETIC INDUSTRY

ДА ЈА РАСКАЖЕМЕ ПРИКАЗНАТА ЗА ГРАДОТ СО СЕДУМ ПОРТИ

Професорот Ферид Муџиќ е автор на најновата монографија за Скопје, што ја издава градот со помош на неколку странски невладини фондации. Монографијата содржи две книги од по 64 страници – “Скопје градот со седум порти” и “Скопје град за откривање”, во кои авторот на свој начин го претставува градот, раскажува некои од легендите за Скопје, неговата историја, упатува на знаменитостите и другите места од урбаното живеење кои намерникот при својата посета секако треба да ги види... со намера сето тоа да биде нешто повеќе од класичен туристички приказ на Скопје

Пред неколку години ја направивте монографијата “Македонија копчата на светот”. Кој беше предизвикот да се зафатите и со монографијата за Скопје? Се работи ли за некаков логичен редослед на нешто што неизбежно требаше да се случи?

Јас и верувам и не верувам во логични редоследи. Верувам дека откако ќе се развијат, човек дури потоа ја гледа врската. Но дали можело да се антиципира, дали можело да се предвиди... Од друга страна, веројатно ништо не се случува без некаква причина. Но дали претходната книга “Македонија копчата на светот” е доволно добро објаснување како причина за оваа за Скопје – тешко. Но, како афинитет за пишување на таков вид книги – да. Јас навистина сум мошне директно, длабоко асимилиран од пејсажот, од подрачјето, од земјата, од местата каде што сум, јас навистина се обидувам да разберам што кажуваат дрвјата, облаците, птиците, цвеќињата... а да не зборуваме за градовите, народите... Во таа смисла предизвикот беше тука, да се направи нешто, колку што дозволуваа околностите, што малку ќе го предочи оној фасцинантно богат опус кој стои зад урбаната населба позната како Скопје, а некогаш Скупи... бидејќи самите граѓани на Скопје не се свесни за тоа, а туристите, се разбира, уште помалку. Значи ова беше еден проект кој Градското собрание, заедно со четири други организации, од кои особено важна улога одигра една италијанска од Тоскана, дојдоа на идеја да се направи нешто што ќе го презентира

Скопје и на домашниот, но примарно на странскиот посетител, во една светлина која е автентична, но која има приказна, која нема да биде бројот на леглата и само *yellow pages*... Ние, всушност, патуваме за да видиме нешто што на други места не може да се види, или се запознаваме со луѓето и остануваме со оние што имаат нешто што нема никој друг.

Што е тоа што Скопје го има, а што го немаат другите градови, кое што го прави интересен град што треба да се запознае?

Има еден мит за Скопје кој го чув од еден овчар на Водно, некаде во 60. година на минатиот век, кога како 14-годишно момче почнав да се качувам на планината и што потоа никаде на друго место не го чув. Прикаската вели дека Скопје има седум влезови и излези, исто како човечката глава. Имено, според таа прикаска, на местото каде што е Скопје, некогаш имало огромен камен со облик на човечка глава, но сите отвори на него биле затворени. Волшебникот така проколнал главата да остане затворена сè додека не се најде храбар јунак кој ќе ги отвори патиштата во каменот. И така поминал јунак со волшебно копје, водел долга борба со волшебникот и успеал да го победи, па ги отворил седумте отвори. Така главата се отворила, патиштата се отвориле и всушност, каменот се престорил во плодна долина. Приказната натаму вели дека волшебното копје на ветрот свирело како жица од харфа, односно пеело, па оттаму и името Скопје – “со копје” кое пее ја отворил проколнатата глава со сите патишта, така што Скопје и гледа, и слуша, и разбира, и кажува... градот функционира како огромна метафора за човекот. Има една специфичност која не верувам дека ни надлежните министерства за урбанизам, транспорт и врски, па веројатно ни за народна одбрана, кое веројатно е заинтересирано за релјефот, не го забележале, а која со овој мит се потврдува. Тоа е фактот дека кон Скопје

водат седум патишта, т.е. Скопје има седум отвори кои водат кон него и од него. За жал, досега тој мит не беше познат, но отсега се надевам дека ќе стане, така да кажам, препознатлива медиумска и ментална икона на Скопје, да се знае зошто е Скопје град со седум капи.

Според овој мит, првата книга, “Скопје со седум порти”, го доби насловот, а во неа има уште неколку интересни приказки...

Да, раскажав уште две-три, кои ми се видоа особено интересни. Според една стара турска легенда, што ја има забележано еден учител кој сега е веќе починат, градот на турски бил нарекуван Искип. Името потекнувало од верувањето дека на ова место имало некој голем куп во кој заедно живееле жабата, змијата и глвчето и не се напаѓале меѓу себе. Оние што ќе го најделе купот токму на тоа место, требало да направат град и во него ќе живееле луѓе од различни вери и јазици, заедно, без судири меѓу себе, исто како змијата, жабата и глвчето во купот. Ете и оваа легенда одново го врзува историскиот контекст на Скопје со неговата реална сегашност – навистина тука живеат различни народи, а за среќа дури и еве во 2001 година, кога имавме вооружен конфликт, не се нападнаа “жабата, глвчето и змијата”, туку останаа заедно, што е извонредно. Но има и една друга легенда која е врзана за скопското Кале и за еден редок цвет што го има таму. Во времето на цар Самоил некоја Тереза била вљубена во рицарот Војдан, а кога тој загинал во битка, Тереза засадила еден цвет на Калето, тоа е еден златест крупен цвет, кој и денес може да се најде на неговите јужни падини. Бидејќи нејзиниот рицар умрел од раните што ги здобил во битка, Тереза својот живот потоа го посветила на лекување на болни и ранети. Многу години потоа во Скопје се раѓа Гонха Бојахиу – Мајка Тереза... Има легенда и за еден друг многу редок цвет што расте по сртот на Осој, оној југозападниот дел од Матка, којшто според онаа првата легенда за седумте порти, всушност изникнал од капките крв кои ги пролеал јунакот во борбата со волшебникот. Тој крупен месест цвет на тоа место сум го видел двапати и никаде на друго место. Тоа е тој митолошки дел кој настојував да не оптоварува, да биде краток, само навестен, да се види дека ова подрачје има многу долга, богата и необично живописна историја.

Ако првата книга е за историјата на градот, за што зборува втората?

Таа е за она што во Скопје треба да го откриете. Градот е претставен со неговата малку поширока околина и со неа се влегува и во неговиот ноќен живот, во рестораните, кафулињата, слаткарниците... а прошетката почнува од Камениот мост, кој е некаков скопски Босфор, како некакво спојување на скопската Европа и Азија, тоа е местото од кое се фрла крстот за Водици и на кое му е отсечена главата на Карпош војвода... Од таму прошетката продолжува кон чаршијата, кон црквите Св. Димитрија, Св. Ѓорѓија, па одиме кон Султан Мурат џамија, на Калето... низ градот, а потоа и неговата поблиска околина – Матка, Марков манастир, до сега најстарата мегалитска опсерваторија Кокино и секако навестуваме дека сосема близу се и Шар Планина и Маврово. Со сето ова се добива едно историско, антрополошко и социолошко, и ако сакате, пред сè едно човечко запознавање со Скопје низ перспектива која не им е

многу позната практично и на најголемиот број на Скопјани.

Сметате ли дека Скопјани си го познаваат доволно градот, неговата историја?

Некои делови сигурно ги знаат, но јас настојував да направам селекција токму за оние за коишто знаев дека се помалку познати или дека воопшто не се познати. Според мене, главната приказка за копјето кое инаку е симбол на убивање, а овде е копје кое пее и кое оживува, а не убива, во себе носи една неверојатна метафора. Јас не знам ни една друга легенда која би била врзана за некој град со толку благородна и филозофски длабока порака дека копјето може да биде не само оружје за убивање, туку оружје со кое се победува лошиот волшебник и се отвора душата... Јас сум убеден дека книгата ќе биде интересна и за оние што доаѓаат да го посетат Скопје, но и за неговите граѓани. Дури и веќе слушам позитивни реакции од некои луѓе што имаа можност да ја видат пред нејзиното официјално појавување, а некои ме прашуваат и дали ќе следат нови приказни за Скопје.

Па, ќе има ли?

Мислам дека со оние легенди што досега сум ги собрал, со мали интервенции и усогласувања би можело да се направи една симпатична книга. За Скопје засега ми се познати 15-ина приказни кои се врзани за историјата на различни објекти или места. Меѓу нив е и онаа за Чаир – дека тоа место отсекогаш било понаселено затоа што се сметало дека таму климата е најдобра. Имено, номадските народи имале обичај да остават парчиња овчо месо на неколку различни места и онаму каде што месото најбавно ќе се распело било знак дека има најдобра клима, дека има најмалку инсекти... Се надевам дека со истиот тим со кој работев на сегашната монографија – Владимир Боројевиќ, дизајн и Румен Камиров, фотографија – може да направиме една исклучително возбудлива автобиографија на градот низ легендите.

Што Ви значи Вам Скопје?

Јас не сум роден во Скопје, но тука сум од мојата 12. година, значи подолго сум Скопјанец од оние што имаат 50 години. Инаку јас многу се врзувам за местото во кое живеам. Кога во младоста првпат бев во Америка многу очекував од таа средба, но за цело време на патувањето низ 47 држави постојано чувствував дека нешто ми недостасува и во еден момент сфатив дека тоа е небото над Македонија. За разлика од небото во Америка, чија сфера е некако расплескана, порамна, тука во Македонија гледајќи го небото имате чувство како да сте под едно прекрасно, кристално, просирно своно...

На колку јазици ќе биде објавена книгата?

Засега книгата е издадена само на англиски, македонското издание е готово, а се планира да излезе и на уште два или три јазици. Заедно со двете книги оди и најновата мапа на Скопје со неговата поширока околина. Инаку, централна мисла со која се отвора монографијата е дека Скопје е дел од Македонија – земјата во која доаѓате со Свети Павле, а од која заминувате со Александар Македонски. Бидејќи тоа е факт – Александар Македонски од тука замина на поход во Азија, а Свети Павле пристигна да го шири христијанството меѓу европските народи.

Гордана Колевска
Превземено од списанието “ТЕА”

ЗА СКЛОПЕЦОТ, ТУТУНОТ, ГАЈДАТА И КРЛУГОТ

Беше одамна. Во седумдесетите години на минатиот век. Тогаш Љубе Бришковски со својата, сега почината сопруга Драгица, одлучи да се досели во Истра и за постојано живеалиште да го избере Ровињ. “Прилепчани, како Прилепчани, што друго би работеле, ако не се вработиме во монополот за преработка на тутунот? Тука јас поработив некоја година, па се зафатив со својата пасија - одгледување расни коњи. Жена ми, сè до прераната смрт, животот го мина во тутунската индустрија. Неа повеќе, а мене помалку нè “јадеше” копнежот за татковината, која многу ни недостасуваше. Се трудевме колку- толку барем да пренесеме по некој предмет или дел од Македонија и да ги донесеме во “новата дома” во Ровињ”, вели Љубе Бришковски, покажувајќи ни ги експонатите кои ги постави во Етно одајата на Советот на македонското национално малцинство за Град Пула, при свеченото отворање на работните простории. Притоа замоли да му ги вардиме како мили и интимни спомени на еден дел од животот.

При посетата во неговата куќа, нè дочека со своите два сина, Станче и Илија, кои му помогнаа да ги собере експонатите во кои се пресликуваат убавината, вкусот и љубовта, сите собрани од нивното семејство.

“Еве сега да ви ги предадам така по ред: Низа тутун “Прилеп И”, па крлугот, знаеш ли што е тоа?” Му одговорив “Знам! Тоа е оној стап, со кој овчарите ги фаќаат и ги привлекуваат овците при молзењето.” “Аман бе, уште си останал нашинец!” се по-

шегува домаќинот, па додаде: “Да те прашам за картата, склопецот и кантарот, не си толку млад да не би знаел, ни толку стар да би заборавил.” “Море Љубе, штом ме праша, картава да ни ја даде, како што прилега, кога се оди на сватови, полна со најубавата ракија, а склопецот, како на овчарите полн со домашно овчо сирење, грешка не ќе стореше, ќе му ја дувневме гајдата и така сè до Пула, никој немаше да нè сопре!”

И така експонатите собрани во оваа куќа во Ровињ го најдоа местото во драгоцената збирка на многу други работи: везови, слики, облеку, делови од мебелот, пегли на кумур и другите предмети донирани од нашите членови, нежно и со внимание со години чувани во нивните семејства, за еден мачен, но мил и достоинствен живот, како предание за децата и внуците и следните генерации.

Р. Димовски

Македонски музички ѕвезди сјајат на туѓи неба

Македонија има родено и создадено многу познати личности, кои со години живеат вон нејзините граници каде успешно ја продолжуваат својата професионална кариера. Во овој број ви претставуваме неколку музички ѕвезди, родени и школувани во Македонија, но кои својата слава ја стекнаа во некои други држави.

ЉУПКА ДИМИТРОВСКА: Родена во Скопје целиот свој живот го минува во Загреб. Сите ние ги паметиме нејзините хитови: „Године нису важне“, „Чибу чиба“, „Адио“, „Не заборавај“. Во Хрватска не ретко ја нарекуваат натурализирана Хрватка, а таа често и со радост настапува на сите музички манифестации во Македонија. По смртта на нејзиниот сопруг Никица Калоџера, композитор и диригент на најголемите хрватски хитови, во кулоарите се сушка дека и таа има сериозни здравствени проблеми.

АКИ РАХИМОВСКИ: Членот на една од најпопуларните музички групи „Парни ваљак“, роден е во Скопје, но од 1975 год. живее и работи во Хрватска. Најнапред беше член на „Група 220“. Големата популарност ја постигна со

својата самодоверба, исправниот став кон животот и желбата за успех. Затоа често изјавува: „Кога ќе започнеш некоја работа мораш да веруваш дека тоа еден ден ќе вроди со плод.“

ЗАФИР ХАЏИМАНОВ: Синот на легендата на македонската музика, Васил Хаџиманов, роден е во Кавадарци, а по завршувањето на Драмската академија во Скопје продолжува да живее и работи во Белград. Се ожени со Хрватката Сенка Велетанлиќ, со која често заедно настапуваат. Зафир, како дипломиран актер, оствари и неколку одлични театарски улоги, од која за паметење ќе остане „Свирач на покривот“. Дека генот се наследува, докажува неговиот син Васил, кој по завршувањето на музичките студии во Австрија, неколку години остварува одлична пез кариера.

КОСТАДИНКА ВЕЛКОВСКА: Родена е во Кочани. Доаѓа во Загреб за да ја заврши Актерската академија и, повеќе не се враќа во Македонија. Уште во 1974 год. станува член на загребскиот театар „Керемпук“, каде има остварено педесетина одлични улоги, настапува и во неколку телевизиски серии, а има остварено и неколку филмски улоги, меѓу која најзначајна е во „Јазол“ на режисерот Кирил Ценевски.

ТИЈАНА ТОДЕВСКА: Родена е во музичко семејство. Вели дека татко и ја заспивал со свирење на виолина, па затоа ја завршила Музичката академија – одсек виолончело. Но, ни пеењето не и е туѓо, па почна да настапува на македонските музички фестивали, по што кариерата ја продолжи во Белград, каде и ден денес живее. Беше водителка на ТВ Пинк, но со својот специфичен и естравагантен имиџ постојано ја освојува публиката на сите сцени.

Подготвила: М.А.Вујаклија

НАШЕТО ТЕЛО Е САМО ОГЛЕДАЛО НА НАШИТЕ ВНАТРЕШНИ СОСТОЈБИ И ЧУВСТВА

Сакај го своето тело онакво какво е... И себе си и на другите ќе им бидеш многу поубава ако бидеш вистински задоволна сама со себе

Жените навистина имаат посебен однос кон своето тело затоа што, рака на срце, не им е лесно да размислуваат за својот изглед во светот во кој манекенките ги гледаат од насловни страни со потсмев, а козметичката индустрија ги бомбардира со сите можни препарати за забубување и прикривање недостатоци. Многу девојки својот идол или, најблага речено, пример го пронаоѓаат во убавите актерки, пејачки и манекенки, со надеж дека еден ден и тие така ќе изгледаат.

Немој тоа да го правиш - така само ќе станеш сè поочајна и понесреќна поради тоа што и ти не си една од тие жени. Затоа подобро тргни ги и онака ретушираните и компјутерски обработените фотографии на кои секој би изгледал како мисица и потоа добро погледни се во огледалото. Па што ако имаш малку пошироки колкови – можеби си ги наследила од баба ти на која и помагале полесно да мине низ породилни маки, а без нив можеби и не би те имало ни тебе...

Често забораваме дека нашето тело е само огледало на нашите внатрешни состојби и чувства кои се одразуваат на неговата површина. Не биди премногу критички расположена кон него, иако знаеме дека тоа не е лесно, но треба да се научиш да се бориш со притисокот кој ти го наметнува околината и потоа да почнеш да го сакаш своето тело токму онакво какво што е.

Кога го замислуваш своето тело, прво што ќе ти падне на памет најверојатно не се мозокот, срцето или бубрезите, туку нозете, косата, stomакот, градите... Поради акцентот кое нашето опкружување го става врз надворешниот изглед, често забораваме дека и тоа што е во нас треба да се негува, за да може нашето тело да биде во рамнотежа. Дали некогаш те болел stomакот, дали си се нафрлила по кожата или си имала проблеми со варењето на храната затоа што си се нашла во многу стресна ситуација? Дали буквално срцето те заболело кога некој ги повредил твоите чувства? Често забораваме дека нашето тело е само огледало на нашите внатрешни состојби и чувства што се одразуваат на неговата површина.

Исто е и кога е во прашање храната – за многу девојки и жени контролата на апетитот (односно диетата) е начин на кој самите себеси си даваат до знаење дека се способни да го контролираат својот живот. Додека (лесно) можете да се концентрирате на подобрување на самите себе, повеќето од вас лесно го избегнува фактот дека всушност се несреќни или едноставно се плашат од своите чувства кои би можеле да испливаат на површина. Иако најчесто со добра намера, семејството и пријателите можат да бидат големи предизвикувачи на стресот кога е во прашање

изгледот. Често ќе се најде некој од нив во близина што ќе ти дава совети за тоа како би требало да изгледаш и што е најдобро за тебе. И покрај нивните добри намери сепак, дај им до знаење дека се грижиш за себе и дека твојот изглед е само твоја работа.

Жално, но жените една на друга знаат да си бидат најголеми и најлоши критичари, особено кога е во прашање изгледот. Ако и ти со пријателките сакаш по малку злобно да го коментираш изгледот на другите жени, знај дека со тоа веројатно оставаш впечаток на несигурна личност. Освен тоа, тоа може да те направи параноична, затоа што автоматски ќе помислиш дека и тие за тебе зборуваат на ист или сличен начин и зад грб те озборуваат. Велат дека убавината е скриена во разни форми, а големиот чешки писател Милан Кундера пишувал за тоа дека сфаќањето на убавината е како тежнение кон што поправилни црти на лицето и телесни облици во согласност со другите, однапред определени стандарди и сето тоа на мошне површен и ограничен начин. Но нели би било подобро, наместо да тежнееме кон тоа да изгледаме како помалку или повеќе верна копија на некое лице од насловна страна, да се погрижиме за што поголема разновидност, оригиналност? Секоја жена е убава на свој начин, без оглед дали е тенка во половината или дебела, висока или ниска. Подобро би било за другите, но и за самата себе, да мислиш дека си автентична и единствена, отколку да си (се) грда(и) или убава(и). Можеби не изгледаш како манекенка, но знај дека никој на светот не е како ти, и погрижи се да го извлечеш најдоброто од тоа. Ваквиот став ќе ти помогне во другите женски да не гледаш само конкуренција. Работејќи на прифаќањето на самата себеси, и совладувањето на несигурноста, ќе научиш да ја цениш својата и убавината на другите девојки и, што е најважно, самата себе како целосна и оригинална личност.

СКАНДИНАВСКИ КРСТОЗБОР

РОПЕ	НАША ОПЕРСКА ПЕЈАЧКА (ВИДИ!)	ВОДОПАД (ГРЧ.) СОВРЕМЕНУВАЊЕ	К	СИЛЕН СТРЕМЕЖ (МН.) РЕЧНИ БАЗЕН	П	ГОРЕН ДОМ ОД ПАРЛАМЕНТОТ	С										
Б						ЕНЕРГИЈА ПЕЈАЧКАТА ВЕКО											
ГЛАВЕН ГРАД НА МАЛИ ОЗЛОГ-ЛАСЕН																	
В																	
ТАКСА ЗА ПОЛЕВАЊЕ ПРОДУКТ НА ДЕРИВАЦИЈА																	
СОЛИ НА МОЧНАТА КИСЕЛИНА						ЖЕЛЕЗНА РУДА	АВТОРКАТА НА "ХАЈДИ", ЈОХАНА										
НОЗДРА					СИБИЛ ШЕПАРД ОДГЛЕДУВАЊЕ ВИ-НОВА ПОЗА												
ИТАЛИЈАНСКАТА ЛИРА (СКР.)				СЛОВЕНКО ДРВО АРТИСТКАТА РАЈДЕР									А	АКТИНИУМ ЕДНАКВИ	КЕФАЛО	НАУКА ЗА ПРОЦЕСИТЕ ВО КАРПИТЕ НА ЗЕМЈИНТАКА КОРА	ИСТОК
ВОЛШЕБНА ЗЕМЈА ОД СКАЗНИТЕ		БОГОЈАВЛЕНИЕ ГЕРМ. ФИЗИЧАР, ФИЛИП													ЛИЧНА ЗАМЕНКА АВСТРИЈА		
ШВАЈЦАРСКА СКИЈАЧКА, МАРИЈА													ГРАДАЦ НА МОТОРНОТО МАСЛО ПРИРОДЕН, САМОНИК				ПАПСКА ДРЖАВА ВО РИМ
АВТОР НА СЦЕНАРИО (МН.)										КИЛОВОЛТ ЛИЦЕ ИЛИ ПОЈАВА ПОШТО Е НАРЕЧЕНО НЕШТО							
СТАРО-ЕВРЕЈСКА ХАРФА (МН.)						СЛИКА НА БОГОРОДИЦА СО УМРЕНИОТ ХРИСТОС НОВОСТИ											
П									ПОТНА ТЕЧНОСТ ЈАП. МИНИСТЕР ЗА НАДВОР. РАБОТИ, АСО								
ПРЕТЕРАНО КОНЗУМИРАЊЕ АЛКОХОЛ	ФИЗИОЛОГОТ ЗЕМАР ЗЕМЈО-ДЕЛСКА АЛЕТКА				АРТИСТОТ КВИН СТАР ЖИТЕЛ НА ИТАЛИЈА												
СЕВЕР		ГЕРМАНИЈА ТЕЛУР		УЧЕСНИК ВО ВОСТАНИЕ КУМАНОВО													
ЗАГАР			ДРЖАВА ВО СРЕДНА АМЕРИКА РЕНДГЕН														
ДРЖАВА ВО ЈУЖНА АМЕРИКА					СТРАСТЕН ЛЌУБИТЕЛ НА КИНО ПРЕТСТАВИ												

ПОТСЕТНИК: АРАТ - името на белгискиот физиолог Земар; ТАРО - јапонски министер за надворешни работи, Асо; ЕПОНИМ - лице или појава по што е наречено нешто; УРАТИ - соли на мочната киселина

УСПЕНИЕ НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА

Господ, којшто на Синај заповеда со петтата заповед: “Почитувај го таткото свој и мајката своја”, со Својот пример покажа како треба да се почитува својата родителка. Кога висеше на крстот во маки, се сети на неговата мајка и покажувајќи на апостолот Јован, рече: “Жено, ете ти син!” Потоа му рече на Јован: “Ете ти Мајка!” и така ја згрижи Својата Мајка и издивна.

Јован имаше дом на Сион во Ерусалим, во којшто се насели и Богородица и остана да живее во него до крајот на Нејзините денови на земјата. Со своите молитви, со благите совети, кроткоста и трпеливоста, Таа многу им помагаше на апостолите на Нејзиниот Син. Целото време до смртта главно го помина во Ерусалим, обиколувајќи ги често оние места што ја потсетуваа на големите настани и големите дела на Нејзиниот Син. Обично често одеше на Голгота, во Витлеем и на Елеонската гора. Од нејзините подолги патувања се спомнуваат нејзината посета на Св. Игнатиј Богоносец во Антиохија, посетата на Светиот четиридневен Лазар, Епископ Кипарски, посетата на Света Гора, која што самата ја благослови, и бавењето во Ефес со Св. Јован, за време на големото гонење на христијаните во Ерусалим. На старост Таа често Му се молеше на Бога, на Елеонската гора, на местото на Неговото вознесение, што порано да ја земе од овој свет. Еднаш и се јави архангелот Гаврил, и објави дека по три дена ќе биде упокоена. Тогаш и даде една палмова гранка за да ја носат на Нејзиниот погреб. Таа се врати дома со голема радост и посака во срцето уште еднаш да ги види сите Христови апостоли. Господ и ја исполни оваа желба и сите апостоли, носени на облаци од ангелите, одеднаш се собраа во домот на Јован на Сион. Со голема радост Таа ги виде Светите апостоли, ги охрабри, ги посветува и ги утеша, и по ова мирно го предаде Својот дух на Бога, без никаква мака и телесна болест. Апостолиите го земаа одрот со Нејзиното тело, од коешто излегуваше благоухание и во придружба на мноштво христијани го пренесоа во Гетсециманската градина, во гробницата на Светите Јоаким

и Ана. По Божија Промисла поворката од злобните Евреи ја засолнуваше облак. Некој еврејски свештеник Атониј, го дофатил со раце одарот со намера да го преврти, но во тој миг ангел Божји му ги отсекол обе раце. Тогаш тој повикал кон апостолите за помош, а откако објавил дека поверувал во Господ Исус Христос, бил исцелен. Апостолот Тома повторно по Божја Промисла изостанал, за така да се открие една нова и преславна тајна за Пресвета Богородица. Третиот ден пристигнал и тој, и посакал да го целива телото на Пречистата Владичица. Но кога апостолите го отвориле гробот, ја нашле само плаштаницата, а телото не било внатре. Таа вечер им се јавила на апостолиите самата Пресвета Богородица, опкружена со мноштво Ангели и им рекла: “Радувајте се, ќе бидам со вас навек.” На која возраст се упокоила Богородица не се знае точно, но преовладува мислењето дека на крајот од овоземниот живот имала повеќе од шеесет години.

Отец Кирко Велински

ПОЛНЕТ КРОМИД

Состојки (за 4 лица): 8 главици кромид, 5 јајца, 60 г. урда, лук власинец, босилек, 30 г. путер, сол, црн пипер.

Подготовка: Исечете ги капите од кромидот и варете ги на параа 3-4 минути. Кромидот варете го на параа 15 минути. Потоа издлабете го кромидот, а месото измешајте го со јајцата и урдата, ситно исечканиот лук власинец, босилекот, солта и црниот пипер. Смесата пржете ја на топол путер, мешајќи, додека не се згусне. Наполнете го кромидот со смесата и печете го 3 минути на 160 степени. Потоа затворете ги со капите и печете ги уште 2 минути.

Состојки (за 6 лица): 600 г. тиквички, 1 главица кромид, 3 чешниња лук, 1 чаша бел вински оцет, половина чаша бело вино, жалфија, лаворов лист, маслиново масло, сол, црн пипер.

Подготовка: Измијте ги тиквичките и исечете ги по должина, на ленти дебели 3-4 мм. Пржете ги на неколку лажици врело масло сè додека не се заруменат. Вадете ги без салфета. Исечкајте ги кромидот и лукот и пржете ги со 3 лажици масло заедно со ароматичните тревки. Пржете ги на тивок оган за да не ја променат бојата. Посолете ги. Додајте ги оцетот и виното, оставете да се пржат кратко време, па додајте 1 чаша вода. Оставете да зоврие, намалете го огнот и оставете да се варат 15 минути. Посолете ги и попиперете ги. Префрлете ги тиквичките во тава и наредете ги во неколку слоеви. Претходно добро исцедете ги тиквичките од маслото, а ако останало, истапкајте го со салфета. Врз нив додајте ги кромидот и течноста од пржењето. Оставете ги да се оладат, па ставете ги 4 часа во фрижидер пред да ги сервираат.

Состојки (за 4 лица): 700 г домати, 2 мали модри патлихана, 2 пиперки, 4 мали тиквички, 250 г моцарела, 4 чешниња лук, босилек, мајчина душичка, маслиново масло, сол, црн пипер.

Подготовка: Исечете ја моцарелата и оставете ја да се исцеди. Исечкајте ги по должина двата домати, модрите патлихани и тиквичките. Исечете ги пиперките на ленти и исчистете ги. Зеленчукот ставете го во голема тава, но не го мешајте. Полијте го со масло, па посипете го со 2 исечкани чешниња лук, мајчина душичка и босилек. Посолете го, попиперете го и пржете го 15 минути. Исечкајте го месото од останатите домати и префрлете го во тава, заедно со останатите чешниња лук исечени на половина (кои потоа ќе ги отстраните), 2 лажици масло, сол и листенца мајчина душичка и босилек. Печете го зеленчукот на скара. Потоа од него и од моцарелата направете разни сендвичи, кои ќе ги ставите врз тава прекриена со мрсна хартија. Печете ги 5 минути на 190 степени, сè додека не почне да се топи сирењето. Сервирајте ги со оладениот сос.

С К О П С К И М Е Р А К ВО РИЕКА ОТВОРЕН РЕСТОРАН СО МАКЕДОНСКА ВИЗБА

На 15 септември 2006 година во Риека, во областа наречена Срдоци, семејството Алексовски го обогати овој дел на Хрватското приморје со уште еден македонски ресторан. Оваа иницијатива на семејството Алексовски е секако дел од долгогодишните настојувања на македонското здружение од Риека да ги поврзе стопанските гранки од Република Македонија со овај дел на Хрватска. По неколку стопански средби и хотелски кулинарски размени од Македонија во Ловран и од Ловран во Македонија, еве, ресторанот “Скопски мерак” сам дојде не само со зајре и готвачи, туку комплет куќа со “сé што ти душа посака”.

Ресторанот “Скопски мерак” е новина во Риека. Сопственикот Марјан Алексовски роден е и пораснат во Македонија, а во Риека донесе здив од својата долга семејна традиција.

Ресторанот нуди македонски специјалитети што ги подготвуваат македонски готвачи според оригинални рецепти. Готвеното се подготвува во специјални земјени садови, а лебот се пече во фурна, што му овозможува особен домашен вкус. Интериерот на ресторанот изгледа масивен, а изработен е по идеите на “газдата”, како сеќавање на домот на неговиот дедо, па така целиот простор има интима и старински амбиент, што е особно нагласено во визбата.

На отварањето присуствуваа многу познати лица од општествено-политичкиот живот, стопанственици, признати угостители, гости и роднини од Македонија, Македонци од овдешните здруженија, од Истра, многу пријатели и нивни познати, а сите имаа желба да го видат “Скопскиот мерак”. И навистина беше “мерак” да се присуствува на отварањето на овој ресторан.

Ансамблот “Седум осмини (7/8)” од Загреб оствари особено доживување во ресторанот со нивната интерпретација на староградски македонски песни.

Ресторанот “Скопски мерак” не е само новина во угостителството на овој дел од Хрватска, туку можност за вработување на неколку млади луѓе.

Polena d.o.o.
PRIODNA
KOZMETIKA

Jelenovac 28, Zagreb
(t) 01 37 00 868
info@polena.hr

web: nulaosam.hr

Sweet Kiss
BALZAM ZA NJEGU I
REGENERACIJU USANA

Sastav: pčelinji vosak, kakao
maslac, biljna ulja, lanolin.
cijena: 20,00 kn

100% PRIRODNO
EKOLOŠKI PROIZVOD

NIJE TESTIRANO
NA ŽIVOTINJAMA

ЦЕНОВНИК ЗА ОБЈАВЕН РЕКЛАМЕН ПРОСТОР ВО МАКЕДОНСКИ ГЛАС

Страниците на нашето списание “Македонски глас” отворени се и за Вашите реклами. Доколку сакате Вие и Вашата фирма да се рекламирате на нашите страници, доволно е само да се јавите на телефонот на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска или испратите понуда на нејзината адреса, а ние од Уредништвото веднаш ќе ги исполниме Вашите желби. Ценовникот за користењето на рекламниот простор е:

ФОРМАТ	ЦРНО-БЕЛО	КОЛОР
1/1 A4	600 куни	900 куни
1/2 A4	450 куни	600 куни
1/3 A4	300 куни	450 куни
1/4 A4	225 куни	300 куни
1/8 A4	150 куни	225 куни

Во очекување на нашите взаемни контакти,
Ваш “Македонски глас”

ПРЕТПЛАТА НА МАКЕДОНСКИ ГЛАС

Драги наши читатели,

Доколку Вие, кои редовно го читате нашето списание, сакате да станете негов претплатник и тоа редовно да пристига на Вашата адреса, Ви нудиме можност да го сторите тоа. Доволно е со писмо да се обратите на адресата на Заедницата на Македонците во Р. Хрватска, Масарикова 16/1, 10000 Загреб, во кое ќе ја приложите потврдата за Вашата платена претплата (жиро сметката на заедницата е: 2340009-1100038804, а матичниот број: 3805760) и читко да го напишете Вашето име и адресата на која сакате да Ви пристига секој нов број на Македонски глас.

Претплатата на Македонски глас за Хрватска, со платена поштарина, изнесува 40 куни годишно, додека пак претплатата на ова наше списание во странство, се разбира со платена поштарина, изнесува 80 куни годишно или 11 евра.

Со надеж дека наскоро ќе ни се јавите,
искрени поздрави од
Уредништвото

Јубилејни 45. Струшки вечери на поезијата ДИЈАЛОГ НА УМЕТНОСТИ, КУЛТУРИ И ИДЕНТИТЕТИ

Разговор со Јагода Тренеска Цветичанин, претседателка на Македонското културно друштво “Браќа Миладиновци”, Осиек

Четириесет и петтите Струшки вечери на поезијата беа отворени на 24 август годинава, а на нив учествуваа 35 поети од сите пет континенти, како и ист број домашни автори. Меѓу звучните светски поетски имиња беа и Кнут Едгор од Норвешка, Хозе Паланон од Шпанија, Хазимир Ербито од Португалија и секако, годинешниот добитник на “Златниот венец”, Нанси Морехон од Куба. Централната тема на овојгодишните СВП – Поезијата и нејзиниот дијалог со другите уметности - се поистоветува со целта на овој разговор со г-ѓата Јагода Тренеска-Цветичанин, која беше гостин на манифестацијата.

Г-ѓо Тренеска-Цветичанин, на кој начин вие го доживеавте “поетскиот дијалог”?

“Како што Дримот со милениуми врви низ езерото и низ Струга, така и низ Фестивалот дошле и заминале илјадници поети”, рече меѓу другото Зоран Анчевски, претседател на Управниот одбор на 45-те јубилејни Струшки вечери на поезијата, на свеченото отворање во Домот на поезијата. Оваа изјава е можеби добар вовед во одговорот на Вашето прашање. Во Струга, на Струшките вечери на поезијата се преплетуваат различни “дијалози”, дијалози меѓу културите, јазиците, уметностите, идентитетите. Така, фестивалот беше отворен со традиционалното палење на фестивалскиот оган и со читање на стиховите од легендарната “Т’га за југ” од Константин Миладинов, чии стихови на македонски јазик ги интерпретираше актерката Арна Шијак, а на шпански јазик поетот Хозе Луис Реина. Во тој момент, гледајќи ги многуте насобрани Стружани, политичари, амбасадори и дипломати, претставници на УНЕСКО и голем број странски и домашни поети и други гости, се запрашав дали тие слушнале за бискупот Јосип Јурај Штросмаер од Ѓаково, роден во Осиек. Ќе видела ли бел ден оваа прекрасна песна во далечната 1861 година без несебичната помош на мецената од

Хрватска? Како член на Македонското културно друштво “Браќа Миладиновци” од Осиек и негов сегашен претседател, почувствував гордост што здружението веќе една деценија гради “мостови” помеѓу Струга и Ѓаково. Со своето име, со културните содржини кои ги нуди на Ѓаково, Осиек и воопшто Хрватска, друштво ја велича и негува столетната врска меѓу зачетникот на модерната македонска поезија Миладинов и визионерот Штросмаер.

Познато е дека интензивно работите на поврзување на општините Струга и Ѓаково. Дали Вашата посета на Фестивалот е продолжение на тие активности?

Да, токму во име на таа врска што ја градиме, оваа година ја прифатив поканата на градоначалникот, г-дин Рамиз Мерко, да бидам

Нанси Морехон е инспиративна, прекрасна жена! Таа е родена во Хавана (1944) каде што живее и денес. Нејзините 12 книги поезија се преведени на сите светски јазици. Професор е по француски јазик и литература, а низ својата поезија спојува две традиции и две култури: африканската и шпанската со кубанската сензибилност. Емотивна и топла, на дрвото кое го засади во паркот на поезијата пред отворањето на Фестивалот му посака да е вечно. Како Кубанка го воспева мирот. За Македонија вели дека е европска земја, а за народот дека е многу топол и со големо чувство на идентитет. По враќањето во Куба, ќе ја промовира Македонија и нејзината поезија.

гостин на јубилејниот Фестивал. На приемот, што го организираше во хотелот Дрим, примајќи го поздравот од нашето друштво - книгата од проф. Благоја Јовановски - “Хрватско-македонски односи низ вековите”, градоначалникот рече: “Годинава бев спречен заради изборите во Македонија да присуствувам на Вашата Манифестација “9. Денови на браќата Миладинови” во Гаково, но догодина, на десеттите јубилејни, ветувам дека ќе дојдам”. Можеби тогаш ќе се оствари дамнешната желба за збратимување на Струга и Гаково. Да се надеваме!

Вие сте уметник. На кој начин го доживувате “дијалогот меѓу уметностите”?

Неколку пати, како клавијски соработник учествував на Манифестацијата “Струшка музичка есен”. Низ поетските читања на овие 45. Струш-

ки вечери на поезија постојано ми се наметнуваше поврзаноста меѓу музиката и поезијата. Зборовите звучеа како песна и тоа песната на Трајко Прокопиев “Смртта на Гоце Делчев” на текстот од Гане Тодоровски. Тој спој го истакна и годинешнава добитничка на “Златниот венец” Нанси Морехон, која рече: “Торда сум што знаете за Куба преку музиката, пред сè. Николас Гилјен, големиот кубански поет, што ми беше и учител, во својата поезија ја внесе и музиката, а и јас пишувам во таа традиција. Знаете, за Кубанците музиката е многу важна”.

Што друго би издвоиле од содржините на овогдишните 45. вечери?

Содржини на оваа Струга беа многубројни и интерпретирани од 70-ина странски и домашни поети (Хрватска ја претставуваше Петар Опачиќ). Нивните стихови се слушаа на разни локалитети: Струга – во Домот на поезијата, Спомен домот на браќата Миладиновци, во неколкуте сали на хотелот Дрим, пред црквата “Св. Ѓорѓи” и манастирската црква “Св. Богородица” во Калиште, а во Охрид, во црквата “Св. Софија” и манастирот “Св. Наум”.

И за крај – повторно околу уметноста, дијалогот и идентитетот.

Свет без граници, поезија читана на многу јазици: мајчиниот јазик на поетот, на македонски и на еден од светските јазици, преплетени култури и уметности. Заради сето тоа, на Струшките вечери на поезијата им посакувам уште многу јубилеи.

Јулијана Младеновска-Тешија
Фото: Предраг Крстич

Струшки вечери
на поезијата 2006.